

Espainiako Poliziak 14 pertsona atxilotu ditu, eta 18 etxe arakatu

OPERAZIO ZABALA. Gipuzkoan bost lagun AKUSAZIOA. «ETAren zuzendaritza atxilotu dituzte, Nafarroan lau, Bizkaian hiru eta Araban bi, Baltasar Garzon epaileak agindutako operazioan

berriaren laguntzaile taldea» osatzea leporatu die atxilotuei Espainiako Barne ministro Angel Acebesek

atxilotutako hiru adingabekoetarik bi preso sartu dituzte Madrilen, eta Balzak esan du inkomunikazioa «ezinbesteko tresna» dela /6-8

ALDERDI POLITIKOEN LEGEA

Jimenez de Pargaren errefusatzea atze

bota du Auzitegi Konstituzionalak

ELURTEA

Uharte-Arakilgo bat hil da elurjau batean /13

LAB-EN BATZAR NAZIONA

ELAren eta LAB arteko elkarlana arlo politikora er eramateko apust egin du Rafa Die

EUSKAL PRESOAK

Barandalla kartz sartu dute berrir ebakuntza egin e bi astera /8

AUTODETERMINAZIOAREN BILGUNEA

Martxoaren 15ea erabakiko du Au hauteskundeen inguruan zer egir

MUSIKA

Urretxindorrak t disko batean bild bere kanta guzti

MARTXOAK 3 GOGOAN

(in)komunikazioaren atarian, txema ramirez de la piscina joseina etxeberria & disko festa udal euskara plana

iritzia. upv-ehu gaztedi rugby taldea. literatura. rikardo arregi. historia, mikel sorauren, artea, edurne herran, bidaiak, kuba, sukaldaritza, denborapasa. musika...

EKIALDE HURBILEKO GATAZKA

Israelgo Armadak 14 palestinar hil ditu Gazan eta Zisjordanian egin eskuhartzeetan

Israelgo ordezkariekin dituen elkarrizketak bertan behera uzteko eskatu dio Hamaseko bozeramaileak PANi

Gazan eta Zisjordanian atzo goizaldean eginiko esku-hartzeetan, Israelgo Armadako soldaduek 14 palestinar hil zituzten; 11 Gazan eta hiru Zisjordanian. Hildakoetarik hiru, Palestinako inteligentzia zerbitzuetako kideak ziren; bost Palestinako Aginte Nazionaleko poliziak; eta beste bat Hamaseko ustezko ekintzailea. Israelgo Armadaren oldartzeari erantzunez, Hamasek lau kohete Kassam jaurti zituen Sderot hiriko enpresa batera, eta langile israeldar bat zauritu zen. Hamaseko bozeramaileak PANi eskatu dio Israelgo ordezkariekin izaten ari den elkarrizketak bertan behera uzteko. /20







IMANOL LARZABA

«Gaur egi ezingo nii hona itzul berriro di hasteko g

BIDEGABEKERIA, GAITZIDURA, EUSKARA & EUSKAL KULTURAREN KRIMINALIZAZIOA, 😂, TORTURA, EGUNKARIA AURRERA, BETIKO, EGUNERO!

DENOK GARA EGUNKARIA!

e u s k a l d u n o n S CONTROLLA SULLA SU





EGIN ZAITEZ HARPIDEDUN: 943 303 555 / 943 303 554

Euskaldunon Egunkaria-rekiko elkartasuna egunero present egon dadin, Egunkaria-ren ahotsa ozenki heda dadin, hona hemen **GEU ALDIZKARIA ETA ELKARTEAREN PROPOSAMENA**:

Har ezazue Egunkariko logotipoa, edo azal oso bat, A-3ko neurrian fotokopiatu, plastifikatu eta eskegi ezazue zuen etxeko edota lantokiko leihoetan, balkoietan; bestela, txikiago eginez, kotxean ere koka daiteke.

Ekiozue proposamenari, eta aldi berean, zuen lagunartean zabaldu.

Gauza gehiago zehaztu ahala, horren berri emango dizuegu. Jakin dezazuen, Gasteizen **Egunkariaren** 'Laguntza taldea' abian da dagoeneko hiriko talde desberdinen indarrak biltzeko eta koordinatzeko. A Bestetik, egunik egun antolatzen ari diren **mobilizazio eta** ekimenetan parte hartzeko deia egiten dizuegu. Orain arte, egun batetik bestera sortzen ari diren mobilizazio eta ekimenak dira. Geu elkartea eta aldizkaria ekimen horietan parte hartzen ari da: komunikatuak, atxikimenduak, mobilizazioak, laguntza, elkartasuna. Beraz, adi egon deialdiei, eta agertu Egunkaria-rekiko zure elkartasuna.

Egunkaria aurrera

orain!

INOIZ BAINO GEHIAGO

euskarak behar zaitu

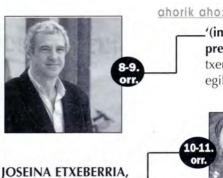
Azkenik, Euskal Herri mailan <u>Egunkarirako DIRU-BILKETAK</u> egingo dira. Geu-ri dagokiolarik, Topagunea-tik, euskara elkarte eta komunikabideen Federaziotik bideratuko dugu. Hortaz, Egunkariaren aldeko diru-ekarpenak egin nahi izatekotan, hona hemen <u>Geu elkartearen kontu korrontea: 30350142261420005615 (Euskadiko Kutxa)</u> *Kontzeptuan jar ezazue: Egunkaria

DENON ARTEAN LORTUKO DUGU!

Fundación Sancho el

EGUNKARIAK BEHAR GAITU.
EGUNKARIA BEHAR DUGU!

gunkaria aurrera



(in)komunikazioaren atarian; prentsa eta euskal gatazka', txema ramirez de la piscina egilearen eskutik

disko festaz

UDAL EUSKARA PLANAREN AUZIA

> gaika: MARTXOAK 3 lazgarria gogoan





UPV-EHU GAZTEDI RUGBY TALDEA

GEU Elkartearen ekimenez sortua (1992) Geu aldizkariko taldeak egina, bideratua eta kudeatua Erredakzioa: Pedro Asua, 2-3.a.

Tfnoa. eta Faxa: 945 22 21 53 • e-mail: geugaste@grn.es

estitxu breñas glz. de zarate

Aldizkariko batzordea:

josune velez de mendizabal, edorta sanz, edurne

begiristain, estitxu breñas eta

david alvez

edorta sanz/

e.b.z.

Kazetariak:

leire lpz. de aberasturi, edurne begiristain,

iosune velez de mendizabal

Argazkiak: Bestelako irudiak-bilaketa:

Testuen orrazketa-zuzenketa-

osaketak: e.b.z.

Maketa:

patirke sanz eta david alvez

logoa:

komikia:

io grafix iñigo sarasola

Kolaboratzaileak:

iñaki zorrakin, abarrots, euskadiko gazteriaren

kontseilua, rikardo arregi, mikel sorauren-nabarralde, arte eta lanbide eskola, diocesanas-mendizorrotzako ostalaritza eskola, ania ibisate, oskar ugarte eta luma

aldizkaria

Publizitatea eta Banaketa:

edurne begiristain

Sustapen-harpidetza saila: Inprimategia:

edurne begiristain, e.b.z., Gertu Koop. E. (Zubillaga, Oñati)

Ale kopurua:

LG: VI-582/92 - ISSN: 1133-0988

Frankeo Itundua 48/27 zenb. Aldizkari hau paper berziklatuaz egina dago. Geu aldizkariak ez du bere gain hartzen bertan adierazitakoen erantzukizunik

Laguntzaileak









GAINERA...

Han-hemenka (4-7. orr):

Iritzian, edurne begiristain, egunkariko langilea / euskadiko gazteriaren kontseilua. kaleak dio: martxoak 8. araba bixotzian, izena eta zenbakia. ikusi: EGUNKARIAREN ITXIERA.

- Euskaltasunean lagun (15. orr); jokin sanz
- KulturAisialdiari so (22-35. orr):

AGENDA (22). IDAZLEEN GURPILA (IV)-rikardo arregi: "afaria" (23-24). HISTORIA ZERTZELADAK-mikel sorauren, nabarralde-ren eskutik (25-27). ARTE TXOKOA- edurne herran (28-29). naturaren isladak (29). bidaiak: Kuba (30). sukaldaritza (31). denborapasa. artista berrien txokoa (32). geu-ren eskaintza (33) eta gomendioa (34). komikia (35), korrika kulturala, araba euskaraz (36).

Azala ...



duzue hasiera bateko azala, 'martxoak 3'ri eskainia. Baina egoerak behartuta aldatu eta Euskaldunon Egunkariari eskaini diogu gure omenladirik beroena egin nahian.

EGUNKARIA AURRERA!

Egunkaria aurrera



edurne begiristain

euskaldunon egunkariko eta geu aldizkariko langilea

Tinko erantzun dezagun!

Sinesgaiztasuna, tristura, amorrua. Horiexek Euskaldunon Egunkariaren itxierak eragin dizkidan sentipenak. Sinesgaiztasuna, egoera honek amesgaizto bat dirudielako, erabat erreala izan arren. Tristura, azken 13 urteotan Euskal Herriari ezinbesteko zerbitzua eman dion kazeta itxi egin digutelako. Amorrua, euskaldunoi, euskal gizarteari eta oro har Euskal Herriari eginiko erasoa justifikaezina delako.

Isilarazi nahi gaituzte, bai, baina ez dute lortuko. Egin egunkaria itxi zuten, Ardi Beltza aldizkaria izan zen hurrena, orain Egunkariaren txanda izan da. Noiz arte jasan beharko ditugu eraso hauek? Noiz arte utziko diegu Euskal Herria zapaltzen? Noiz jarriko diegu muga? Noiz esango diegu Aski Da!? Euskaldunon Egunkariaren itxiera gertatu zenez geroztik, asko izan dira bertako langileok jaso ditugun atxikimendu eta elkartasun mezuak. Horiek guztiek erakutsi digute ez gaudela bakarrik eta askatasunaren aurkako atentatu honekin desados daudela. Euskaldunon Egunkariaren itxierak adierazpen askatasuna, informatzeko eskubidea, euskara eta demokraziaren aurkako eraso gogorra dela argi dago, baina hori baino gehiago ere bada. Izan ere, Egunkariaren aurkako erasoarekin Euskal Herriaren bihotzari kalte egin diote, milaka eta milaka euskaldun, euskaltzale eta euskal herritarren bihotzei kalte eginez; Egunkaria herri honetako ondare delako, herri honetako parte delako, herri honetako aniztasunari irekita

dagoelako eta euskaldun guztien egunkaria izaten saiatu delako.

Euskal herritarrek Egunkaria bezalako egunkari bat behar dute esparru komunikatiboan, eta nago berriz ere izango dutela. Baina horretarako, gizarte eragileek, alderdiek, sindikatuek eta erakundeek konpromiso zehatzak hartu behar dituzte, atzera ere Egunkaria bezalako proiektu bat kalean egon dadin, beste izen batekin beharbada, baina filosofia eta ildo berari jarraituz. Konpromiso zehatzak behar ditugu. Tamainako erasoaren aurrean inor ezin da geldirik geratu. Euskal Herriaren bihotzari egindako zauriak erantzun tinko eta eraginkorra behar du, betiko sendatu nahi badugu, bederen. Otsailaren 22an Donostian ikusi nituen begiek halaxe eskatzen zuten. Begi lausoak ikusi nituen, malkoez betetako begiak, amorruz bustitako begiradak. Herri honen sufrimendua behingoz bukatzea zioten begi horiek, eta Euskaldunon

Egunkariarekin jazotakoa beste behin ere gerta ez dadin eskatzen zuten.

Zeri itxoiten ari gatzaizkio, beraz? Euskal Herrian indar nahikoak daude Espainiako agintari, epaile, polizia eta indar errepresibo guztiei aurre egiteko. Bil ditzagun indar horiek guztiak eta aurre egin diezaiegun, bada!!! Egunkariaren itxierak zeozertarako balio badezake, horretarako da. Euskaraz idatzi nahi dugulako, euskaraz irakurri nahi dugulako, Euskal Herriak merezi duelako, guztion artean zabalduko dugulako. Mila esker une zail hauetan modu batean edo bestean elkartasuna adierazi diguzuen guztioi. Esker mila, bihotzez. Aurrera begira zuekin kontatzen dugu. Aurrera goazelako.

Lankideak askatu! Egunkaria aurrera! Euskal Herria aurrera!

(torturen berri izan baino lehenago idatzia)



Argazki Press



Patricia G. Martir

Euskadiko Gazteriaren Kontseiluko Bakearen Heziketarako Teknikaria

www.egk.org

Euskadiko Gazteriaren Kontseilua

GUDARIK EZ!!!

rain dela gutxi munduaren bake egoeraren inguruko azterketa egiteko une aproposa izan dugu, eta egia esateko azterketa hau ez da nahi bezain atsegina. Bakearen eta Indarkeria ezaren eguna ospatu berri dugu Mahatma Gandhi hil zuten egun berean. Ironiaz eta isekaz jasotzen dugu beraz aipatutako egun hau, mundua berehalakoa eta odoltsua aurrikusten den guda baten aurrean prestatzen ari denean. Hori, garapen bidean dauden herrialdeetako guda "txikiak" kontuan hartu gabe, zeintzuk onar dezagun, ez dakigun gauza handirik beren helburuen artean petroleoa, gas naturala, etab. ez dauzkatelako. Diktadurak, garbiketa etnikoak eta ezberdina den ororen triskantza, eta generozko indarkeria, bidean galtzen goazen guda ere duguna... ez aipatzearren.

Jendea printzipioz bakearen alde azaltzen bada ere, onartu beharra dago gaur egungo gatazken aurrean bake jarrera aktiboa hartzea ez dela ohizko hautaketa. Hobe esanda, gudaren kontzeptua guztiek ukatzen duten zerbait bada ere, ohorea, aberria, american way of life delakoa, Jainkoa, edo Ala... askatzeko bide bakarra dela erabakiko duenik badago beti. Hain zintzoak diren ideien alde borrokatzen den guda baten aurrean aurkako azaltzeak, aberriaren nahiz iritzi publikoaren aurka joatea litzateke. Elkarrizketaren aldeko azaltzea ahuleziaren eta traizioaren

adierazgarri izan ohi da. Dena dela, zure herriaren ohorea eta hain emankorra den petrolio putzu hori defendatzeko armak hartzearen alde egitea oso errentagarri izaten da hauteskundeei begira; eta bide batez iritzi publikoa, erosiak dauden batzarkide eta gezurretan ari diren enpresez ahaztu egiten da. Zer esanik ez, herritik duela denbora asko atera ez ditugun arma hauek frogatzeko honek ematen digun aukeraz paregabeaz.

Guda bat egiteko dauzkagun arrazoi guztiak ikusita, gezurra dirudi oraindik ere bakearen alde egiten duenik egotea. Zertarako dugu denbora galduko negoziaketetan manu militari zerbait lortzerik badugu? Hare gehiago, negoziaketaren bidez "besteak", "ezberdina denak" ere, suntsitua izatea baino zerbait gehiago lortuko badu? Zertarako elkarlanaren bidea jorratu errepresioarena har dezakegunean? Ez al da ba gatazkarekin bukatzeko erarik egokiena gatazka sortzen duen harekin amaitzea?

Agian, herri errefrauetara jotzeak galdera hauen aurrean lagun gaitzake. "De aquellos polvos vinieron estos lodos". Ekar ditzagun gogora I. Mundu Guda ostean Alemaniari ezarri zitzaizkion baldintza gogorrak, eta oroitu gaitezen nola erresuminak eta ekonomia krisialdiak Hitler boterean jarri zuten, beste guda bat deklaratu zuena. Ekar ditzagun gogora

Balkanetako gudak, bere errautsetatik noizean behin pizten direnak. Gogora dezagun duela hamar urte inguru gaurko gatazkaren protagonistak diren haiek telebistaz zuzenean ikusi ahal izan genuen lehen guda borrokatu zutela.

Mundu honetako Gobernuek gatazkak, ezberdintasunak edo arazoak konpontzeko bide egokiena Guda delakoan daude. Gu, gazte garen aldetik, ez dugu erresuminezko eta gorrotozko ondarea nahi, ez Euskadin, ezta Munduan ere. Gatazka, arazoa edo ezberdintasuna berez, txarrak ez direla uste dugu. Alderantziz, aberasgarriak izan daitezke elkarrizketa, eztabaida eta elkarri entzutea aukera moduan hartuz gero. Euskadiko gatazka, beste gatazka askoren moduan, (nazio mailan ematen direnez gain, talde eta pertsonen artean ematen direnak ere) denek elkarri entzuten badiogu soilik konpon daiteke, guztiok errespetuz jokatzen badugu, guztiok malgutasunez jokatzen badugu. Gatazka konpontzeko bide errezena hautatzea, gudaren eta indarkeriaren alde egitea, har genezakeen erabakirik okerrena litzateke; epe motzera gatazka alde batera utziko balu ere, hortik denbora batetara berriro itzuliko litzateke, beti geratu ohi delako gorrotoa eta erresumina. Guda, arazoari aurre egin nahi ez dion hark hartzen duen bidea da. Bakea, bidezko izateko ausardia nahikoa duen hark egiten duen hautaketa da.

MARTXOAK 8

Martxoaren 8a emakume langilearen eguna dugu, eta beraz, emakume guztien eguna. Urteak dira egun hau ospatzen dugula gure gizartean. Baina emakumeok, parte hartzen al dugu bereziki "gurea" den egun honen ekimenetan? Pertsonalki, gure etxeetan, familia edota lagunekin, ospatzen al dugu? Ekimenen berri izaten al da? Parte hartzera animatzen al gara? Egun honen inguruan eta ospatzearen inguruan galdetu nahi izan diegu emakume gasteiztarrei. Hona hemen zer kontatu diguten.

1 .- Pertsonalki, egunean bertan, modu bereziren batean ospatzen duzu zure eguna?

2. Gasteizen bertan antolatu ohi diren ekimenen berri ba al duzu? Parte hartzen al da?





LORENA SOBRINO, ikaslea

- 1. Ez. Sekula ez dut ospatu.
- 2. Ekimenak diren edo ez, ez dakit. Publikaturik ez dut ezer irakurri, baina dena den larregi ere ez dut prentsa irakurtzen.





JUANA MARI, atso-agure zaintzailea

- 1. Ez. Ez zait burutik pasa modu bereziren batean ospatu genezakeela.
- 2. Ez dut parte hartzen. Badakit zerbait egin izan dela, baina ez dut uste zerbaitetarako balioko duenik.





IDOIA ARBULU, Eusko Jaularitzako langilea

- 1. Ez, inoiz ez.
- 2. Ez dira nahikoa. Gure eguna egunerokoa da. Gustatuko litzaidake parte hartzea, baina astirik ez dago.





PILAR SANCHEZ, langabetua

- 1. Ez, ospatu modu bereziren batean, ez.
- 2. Informazio gutxi dago. Niri behintzat ez zait heltzen, baina ziur ekimenen bat edo beste antolatu izan dela.



zkia

3.789/1

ITXIA:

Egunkaria, azken alea. otsailaren 20an.

BAINA EZ ISILDUA:

Egunero, 1. alea, otsailaren 21ean.

> Eutsi diezaiogun 3.790 aleari!





ITZELA...

...EUSKARA ETA
EUSKAL KULTURAREN
KRIMINALIZAZIOA
BILATZEN DUEN
EGUNKARIAren
AURKAKO ERASO
GOGOR ETA ZIKINAREN AURREAN.



Araba bixotzian





"KOMUNIKABIDEEK EZ DUTE ARAZOA KONPONDUKO, BAINA KONPONBIDEAK **BILATZEN LAGUNDU DEZAKETE"**

leire lpz de aberasturi

argazkiak: edorta sanz

Txema Ramirez de la Piscina, Kazetaritzako irakaslea EHUn:

Zergatik aukeratu zenuten 1998tik 2001erako epea azterketarako? ATARIAN. Prentsa eta euskal gatazka" liburuaren egilekide Txema

ETAren su-etenarekin oso fase polita zabaldu zen, oso garai aproposa zen egunkariek ordura arte bultzatutako aztoramen mediatikoa leuntzeko. Baina espero ez genuena gertatu zen: momenturik egokienean diskurtso politikoa aztoratu zen. Orduan dikotomia ez zen demokrata eta biolentoak, baizik eta konstituzionalistak eta abertzaleak. Ikaragarri bultzatu zen dikotomia hori eta hori da komunikabideei leporatu ahal zaiena. Hedabideak gatazkaren zati dira; ez dira errudun bakarra, ezta gutxiagorik ere, eta ez dute arazoa konponduko, baina konponbideak bilatzen lagundu dezakete.

Komunikabideen interes ekonomikoenpresarialei buruz hitz egiten da sarri azken urteetan, baina interes politikoa horren gainetik

Euskal gatazkak bete-betean jotzen du Estatuaren bizkarrezurra, bere antolaketa zalantzan jartzen duelako. Ez da onartzen hemen bestelako bideak har daitezkeela, Euskal Herriak bere etorkizuna libreki antolatu ahal izatea; hori da oinarri-oinarrian dagoena. Beraz, interes politikoak nagusi dira.

Ez al dago egunkari independienterik?

Nik ezetz uste dut. Objektibotasunaren mitoa aspaldi desagertu da, baina medio eta kazetari bati zintzotasuna eskatu ahal zaie: egiari zor zaion errespetua mantentzea, iritzia eta informazioa modu zakar batean ez nahastea, bertsioak kontrastatzea, eta kode etiko eta deontologikoak errespetatzea. Eta hori da gaur egunero-egunero egiten ez dena.

Baina enpresen interes politiko-ekonomikoak kontuan hartuta, kazetariari ezer handirik eska dakioke?

Gizaki indibidual bezala zerbait eskatu ahal zaio, baina badakigu ezin direla heroiak izan, bere enpresak dioenaren kontra egiten badu kalean egongo delako. Subjektibotasuna guztiz zilegi izanda



daitezen. Liburua

gertatutakoak

nahiko ondo

laburbiltzen du

Txema Ramirez

de la Piscinak elkarrizketan

azaldutakoa:

jendearen

tarterik eskaini.

zutenean

Madrilen aurkeztu

Inkaria aurrera (in)komunikazioaren atarian" liburua



ere, zintzotasunarekin lan egitea eskatzen diogu guk.

Euskal Herrian prentsa asko kontsumitzen da, zer esan daiteke kontsumo horren inguruan?

Hedabideek eragin handia dute, baina eragin hori ere bere neurrian hartu behar da. Adibidez, Euskal Herrian gehien kontsumitzen den prentsa konstituzionalista, espainolista edo ez abertzalea da; aldiz, bozketetan boto abertzalea nagusitzen da. Hor iritzi mediatiko eta publikoaren arteko haustura bat dago, nire ustez oso positiboa dena gainera, jendeak irizpide propioa baduela adierazten duelako.

Haustura hori aztertzen al du iritzi publikoa ikertzen duen liburuaren atalak?

Tarte hori oso interesgarria da, frogatzen duelako, esaterako, El Correo irakurtzen duen jendeak ez duela bat egiten bere ildo editorialarekin; Diario de Navarra-ko irakurleen heren batek, adibidez, ondo ikusten du autodeterminazio eskubidea: Gara-ren irakurleei Ibarretxeren Gobernuaren inguruan galdetu zitzaienean gehiago ziren ondo baloratzen zutenak gaizki baloratzen zutenak baino. Haustura hori handiagoa da egunkari ez abertzaleetan, baina guztietan gertatzen da eta oso interesgarria da, askotan oso irakurketa sinplistak egiten ditugulako: horrelako egunkaria irakurtzen duena halakoa da. Eta hori ez da egia. Gainera hiritar gehienen kezka nagusiak lana, familia, eta abar dira, eta prentsarentzat horren garrantzitsua den euskal gatazka jendearentzat ez da lehen mailako kezka.

Eta, ostera, kezka nagusiek oso leku gutxi okupatzen dute egunkarietan.

Oso interesgarria da ikustea nola erabiltzen den euskal gatazka agenda mediatikotik beste gai garrantzitsuak bigarren mailara eramateko. Prestige-en kasuan oso nabarmena izan da: berehala ETAko presoen kartzela zigorrak gogortzeko legea atera zuten.

errealitatea ezagutu gabe, Euskal Herriari buruzko berriez josita bizi direnak gertatzen denaz hobeto jabetzea ere bilatzen du liburuak



"askotan oso irakurketa sinplistak egiten ditugu: horrelako egunkaria irakurtzen duena halakoa da"

Baina beste askotan ere hori gertatzen da: zenbat pertsona hil dira bost urte hauetan Gibraltarreko itsasartean? ETAren indarkeriaz baino askoz ere gehiago! Eta terrorismo domestikoa deitu den horrek iaz 60 emakume baino gehiago hil zituen. Oso fenomeno ezberdinak direla badakit, baina desoreka nabarmen bat dago.

Liburuak azterketa egiteaz gain, proposamenik egiten al du?

Bakerako kazetaritza da egiten den proposamena. Gure ustez hitza desarmatu behar da eta arrazoiak indartu, hori da gure azken gogoeta. Gauzak dauden bezala nekez lortuko dugu aurrera egiterik, eta distentsiorako eta solaserako eremu irekiak zabaldu behar dira. Gizarte zibilaren erreakzioa erabat beharrezkoa da. •

(in)komunikazioaren atarian prentsa eta euskal gatazka petxo idoyaga txema ramirez de la piscina

"Aspaldi honetan, euskal gatazka jaun eta jabe bilakatu da hedabide guztietan: albistegietan izarra, irrati-telebistan eguneroko hizpide eta kazetetan gai nagusia da. Paradoxikoa bada ere, horrenbesteko informazio-fluxuak ez du komunikazioa ahalbidetu eta euskal auziak, maila askotan bederen, ezezaguna izaten jarraitzen du. Liburu hau euskal gatazkarekiko trataera informatiboaz inoiz egin den ikerketa akademikorik handienetik sortua da. 1998-2001 urtealdi zalapartatsuan egindako lanaren emaitza duzu hau, EHU-UPVko ikerketa zabal batek egin duen ikerketa sakona: Espainian zein Euskal Herrian erreferentziatzat hartzen diren 11 egunkari hartu dituzte (1.500etik gora ale), baita CIES enpresak egindako iritzi-azterketa zabaletik -3.000 inkesta estatu osoan- ateratako ondorioak ere.

Egileen ustez, une honetan bizi dugun egoera mediatikoa benetan larria da. Gehiago ere esan daiteke: bide beretik jarraituz gero, inkomunikazioaren atarian egon gintezke."



JOSEINA ETXEBERRIA, Euskadi Gaztea-ko kidea:

"Disko Festan ahalik eta ikuskizun indartsuena ematen saiatzen gara"

edurne begiristain

argazkiak: euskadi gaztea

 Disko Festaren historia kontatuko al diguzu? Nolakoak izan ziren musika festa honen lehen urratsak?

Duela urte batzuk Eskola Publikoak antolatutako festa bat egin zuten Bilbon, eta Euskadi Gazteari deitu egin zioten, arratsaldean eszenatoki gainean diskoak jartzera animatzen ote ginen galdetuz. Niri proposatu zidatenean, zalantza batzuk sortu zitzaizkidan jarri behar nuen musikaren inguruan. Irratiko lankideek irratiko musika jartzeko esan zidaten, baina pentsatu nuen gauza bat zela jendeak irratia entzutea, eta beste gauza bat diskoak ipintzen egotea. Orduan, euskal talde batzuekin batera, musika dantzagarria, tinba, latinoa, eta halakoak eraman nituen. Eta hain justu, musika mota horrekin egin zuen dantza gehien jendeak. Orduan ohartu nintzen Disko Festan funtzionatzen zuena musika estilo hori zela, eta hala funtzionatu dugu gaurdaino.

- Horrenbeste arrakasta lortzea espero zenuten?

Ez, ez genuen halako erantzunik espero. lazko maiatzetik urtea bukatu arte berroigeitik gora ikuskizun eskaini ditugu. Jendea asko animatzen da, orokorrean jende piloa etortzen da, eta egia esan, asko animatu gara.

- Zeintzuk dira Disko Festaren osagarriak?

Ikuskizunak bisuala izan behar duela argi dugu, eta horregatik bi dantzari ditugu taula gainean, Ainara eta Jon. Dantza egin, jendea dantzan jarri eta pausoak erakusten dizkiete. Gure xumetasunaren baitan ahalik eta espektakulu indartsuena ematen saiatzen gara. Ahalik eta gehien mugitzen ahalegintzen gara, momentuko kantuekin, euskal kantuekin... Halaxe osatzen dugu Disko Festa.

 Zein eratako jendea joan ohi da Disko Festara, gazteak bakarrik? Euskal Herriko aurpegi eta ahots ezagunetarikoa da Joseina Etxeberria, bai bederen musika munduan. Irrati eta telebistaz gain, taula gainean ere ikus dezakegu Disko Festarekin Euskal Herriko txoko guztiak dantzan jartzen. HILAREN 21EAN GASTEIZA ETORRIKO DA



disko-festa





Orduak eragina dauka. Gauean batez ere gazte-jendea dago. Arratsaldeko saioetan, ostera, jende gaztetxoagoa egoten da, haurrak eta gurasoak. Horren arabera ere musika aldatu egiten dugu. Esaterako, elektronikoa, tinba eta abar arratsalde partean gutxiago jartzen ditugu, jende horrengana nagiago iristen delako. Gau partean, ordea, tinba eta rocka errazago iristen dira. Baina batez ere, guk jende gazteari zuzendutako produktu bat egiten dugu.

- Emanaldi bakoitzean disko sorta aldatzen duzu? Zeren arabera aukeratzen dituzu kantak?

Bloke antzeko batzuk prestatzen ditut. Lehenbiziko kantua jarri bezain pronto, jendearen erantzuna antzematen da, eta beste estilo bateko abestiak jartzeko arrastoa ematen dizu. Alegia, jendeak berak esaten dizu nondik jo behar duzun. Hori bai, mundu guztiak eskatzen dituen kantuak ere badira, horiek ez dute sekula huts egiten.

Zeintzuk dira azken boladan jendeak gehien eskatzen dituenak?

Azken aste hauetan arrakastatsuena Kate Ryan-en 'Desenchante' abestia izaten ari da. Sin Chang-en kantak ere kriston arrakasta izan du udazken partean, baita David Bisbalek ere,...; espero ez duzun herri txiki eta euskaldunean ere Bisbal fenomeno joaten da.

Euskadi Gaztean, ETBn, eta Disko Festan ikusten zaitugu..., eguna neka-neka eginda bukatuko duzu.

Beno..., egia esan, egiten dudana bizi egiten dut. Musikaren inguruko kontuak gustura egiten ditut. Momentuz ongi daramat. Onartzen dut oso gogorra dela, eguneko 24 orduak ematen baititut horretan, baina musika munduak lotzen nau; gorputz nekea sumatzen dut, baina animoa ez dit erabat jan oraindik. Hemendik urte batzuetara seguru asko ez naizela gai izango hau egiteko, beraz, orain egiten ez badut...

Disko Festan bizi izandako bitxikeria edo anekdotaren bat izango duzu...

Bai..., behin Durangon, audioko proba batzuk egitera joan nintzen eszenatokira, eta eszenatokiaren atzetik nihoala, aurreko eskaileretatik hiru gazte ikusi nituen korrika eszenatokira sartzen kaskasoil batzuk buruan jarrita zituztela. Aurrez aurre ikusi eta ni imitatzen ari ziren. Ea zertan ari ziren galdetu nien, eta beraiek: "Barkatu!, zure jarraitzaileak gara eta zu imitatzen ari ginen argazki batzuk ateratzeko". Barre galantak bota nituen, eta gero eszenatokira igotzera gonbidatu nituen.



Beste behin, Ordizian, ekipoa montatu eta afaltzera joan ginen. Alkoholik edaten ez dudanez, ur askotxo edan nuen. Taula gainera igo nintzenean, saltoka hasi eta kriston pixagura sartu zitzaidan. Eta beno, barkamena eskatu eta hor utzi nituen jarraitzaileak une batez, nire zain. Halakoak ere gertatzen zaizkit eta!•



udalaren ustezko euskara p

iosune velez de mendizabal

"BALDINTZAK DIRELA ETA, PROZESUAN EZ DUGU PARTE Ialak 2002ko urtearen erdi aren Normalkuntzarako Plana" HARTUKO"

Gasteizko Udalak 2002ko urtearen erdi aldera "Euskararen Normalkuntzarako Plana" osatzeko asmoa publikoa egin zuen. Ordutik planaren nondik norakoak zirriborro xume batean geratu diren heinean, euskalgintzako eragileek sasiegitasmo honen inguruko kexak eta zalantza jarrera azaldu dituzte. "Udaleko Euskara Zerbitzuko langileekin bildu garenean informazioa besterik ez zaigu eman, baina inoiz ez zaigu planaren inguruan eztabaidatzeko aukerarik eskaini". Euskalgintzaren ustetan, Euskara Plana benetan eraginkorra izan dadin euren partehartzea beharrezkoa ikusteaz gain, planaren oinarriak orokorregiak eta zehaztapen faltakoak dira. Ondorioz, eta tartean susmo txarra hartzen diotela kontuari. euskalgintzako eragileen erabakia honako hau dugu: "planaren osaketan ez dugu parte hartuko, eta onartuko den planari ez diogu gure babesik emango".

-ZEHAZTAPEN EZA:

Ustezko Euskararen Normalkuntza Plan hau aurrera eramateko Udalaren aldetik zehaztapen eza nabarmendu da: helburuak, epeak, diru baliabideak, giza baliabideak, eragile desberdinen parte hartzeko aukeretan, etab. "Handinahi gabeko plana da hau, zenbakiak besterik ez dira ikusi behar: Ingurumena, 105 langiletatik 4 plaza elebidun; Musika eskolan, 23 plazatatik 5; Kiroletan, 89tatik 27; Gizartegintza Saila, 271etatik 52; Etxebizitzan, 165etatik 10. Erritmo honetara udal administrazioa 3.025. urtean izango da elebiduna".













Angulema kalea, 2 - Tfnoa: 27 23 25 Basoa kalea, 6 - Tfnoa: 22 16 36 Gorbeia Merkatua - Zaldiaran plaza GASTEIZ



ERAMAN ETA JAN "kalitatea eta erosotasuna zure esku"

ana aurrera???

EUSKALGINTZAREKIN BILDU NAHI EZ IZANA:

"Guk idazki bat osatu dugu Euskara plana benetan eraginkorra izan dadin beharrezkoak diren neurriekin, eta prozesu horretan guk parte hartzeko beharrezkoak ditugun bermeekin. Idazki hau aurkezteko udal talde guztiei eta Echevarria zinegotziari bilera bana eskatuta, soilik Batasunak eta PSEk erantzun digute; PNV-EAn bilera eskatu eta bi hilabetetara erantzun dute; eta ez PPk, ez UAk, ez EBk ez dute gurekin bildu nahi izan".

Gasteizen benetako
Euskararen Normalkuntzarako Plana
abia dadin eta euskarak behar dituen beste
hainbat neurri har daitezen, lanean
jarraitzeko konpromiso irmoa hartzen du
Gasteizko euskalgintzak

-HAUTESKUNDEETARAKO PLANA:

2003ko aurrekontuetan plan honi inolako diru esleipenik egin ez izanak Udalaren benetako asmoen inguruan zalantzak sortu ditu euskaltzaleen artean: "Honi gaineratzen badizkiogu ustezko Euskara Plan hau bultzatu nahi duen Udal Gobernu berberak aurreko hiru urteetan euskararen aurka egin dituen erasoak, eta hilabete gutxi barru udal hauteskundeak daudela, Plan honek asmo elektoral hutsak ez ote dituen zalantza sortzen digu".

Beraz, egoera honen aurrean Gasteizko talde euskaltzale desberdinek (AEK, IKA, GEU, Bagare, Denon Eskola eta Euskal Herrian Euskaraz) deliberatutakoa honako esaldi hauetan laburbiltzen da: "Euskararen Normalizazio Plan onargarria eta eraginkorra egiteko Udal Gobernutik gutxieneko baldintzarik eskaintzen ez denez, onartuko den ustezko Euskara Plan horri gure babesa ez diogu emango". Hala eta guztiz ere, Gasteizen benetako Euskararen Normalkuntzarako Plana abia dadin eta euskarak behar dituen beste hainbat neurri har daitezen, lanean jarraitzeko konpromiso irmoa hartzen du Gasteizko euskalgintzak.

E posta: lumazorrotz@infonegocio.com



adaka Manadinabeitia Floridako altxorra! 35 altzariak • apaindurak • Florida, 35 - Ifnod: 25 93 59 • GASTEIZ







Aditurik onenek eta azken-azkenengo teknologiak bakarrik berma dezakete ongi egindako lana. Zerbitzu osoa, norberaren neurrira, hurbila eta saiatua.

Horixe duzu gure konpromisoa.



MENDIAOPTIKA

DESDE 1836 AZ GERO

MULTIOPTICAS

Andre Maria Plaza Olagibel, 33 (anbulategi aurrean) GASTEIZ



euskaltasunean lagun







leire Inz. de aberasturi

argazkia: edorta sanz

Aspertzeko denbora handirik ez du izango Jokin Sanzek: astean zehar bere lana, asteburuetan amari Alaba Jeneralaren kaleko egunkari-dendan lagundu, eta musikarako tarteren bat atera behar. Irribarre zabal batez egon ohi da dendan -baita larunbat goizetan ere-, agure, atso, heldu eta haurren esanetara, aukera duen guztietan euskaraz hitz egiten. Zein adeitsua den ama aurpegiaz esaten emakumeek agian ez dute rock gogor talde batean jotzen imajinatzen, baina Jokin Kaos Etiliko-n aritutakoa da eta egun "Silik on adi" taldeko kidea da. Musikarako jaioa dela aitortzen du, eta gainera bere biziorik handiena horixe dela dio. Euskararen, euskal kulturaren eta euskaltasunaren garatzea du

kezka handiena, eta biztanle orok euskara ikasteko ahalegina egin dezan nahiko luke, euskaltasunez bizi eta euskaldun bezala gara gaitezen.



JOKIN SANZ,

EGUNKARI-SALTZAILE ROCKEROA

Duzun biziorik handiena?

Musika.

Eta bertutea?

Pazientzia.

Zer eskatzen diozu bizitzari?

Ahalik eta zoriontsuen izatea.

Zerk ateratzen zaitu zure onetik?

Telebistan ikusten ditugun gauzek, gerrateek eta politikariek orokorrean.

Geu Elkartea eta Geu aldizkariaren berririk bai?

Aldizkaria ezagutzen dut.

Egunkari bat?

Euskaldunon Egunkaria eta Arabako Egunkaria, geureak.

Telebistako saio bat?

ETB1 eta ETB2 ikusten ditut gehien,

edozein programa.

Film onen bat?

"La mano que mece la cuna".

Jaki gozoren bat?

Edozein frijitu, kroketak adibidez asko gustatzen zaizkit.

Eta batere gustatzen ez zaizuna?

Bakailaoa, nire fobietako bat da.

Oporrak non eta zertarako?

Mendian pasatzen ditut gehienbat, oso gustuko dut mendia.

Liburu bat?

"El nombre de la rosa".

Zein musika atsegin duzu?

Munduan den denbora guztia izanez gero, zer egingo zenuke?

Mendira joan eta gure ingurumenarekin disfrutatu.

Gasteizen biziko ez bazina, non?

Inguruko herriren batean.

Gasteizek duen onena?

Giroa. Gasteizen giro zoragarria daukagu, beste hiriburu askotan ez daukate aukeratzeko dugun posibilitatea.

Eta txarrena?

Politikariak agian.

Euskaraz bizi daiteke Gasteizen?

Zaila da, baina bai.

Gustuko koloreren bat?

Urdina.

Gorputzeko atalik politena?

Begiak.

edurne begiristain

iturria: artxibo

argazkiak: esk eta "el libro

negro de vitoria"

MARTXOAK 3. 1976:

1976ko martxoaren 3a. Espainiako poliziak bost langile erahil eta ehun baino gehiago zauritu zituen Gasteizen, horietako 20 oso larri. Egun horretan, greba orokorra deituta zegoen. Deialdiak erantzun zabala jaso zuen eta hiria erabat gelditu zen. Arratsaldeko bostetan batzarra antolatuta zegoen San Frantzisko elizan, Zaramaga auzoan. Bost mila lagun baino gehiago elizan bildu ziren. Polizia kanpoan zegoen. Tiroka atera zituzten. Pedro Maria Martinez Ocio (27 urte) eta Francisco Aznar (17 urte) han bertan hil ziren. Romualdo Barroso gaueko 11etan zendu zen. Bienvenido Perea (30 urte) eta Jose Garcia Castillo (32 urte) egun batzuk geroxeago hil ziren.

Gertaera lazgarri horiek Gasteizko eta Euskal Herriko langileen borrokaren adierazle dira. GEUk jazoera horiek lekukotzen bitartez gogorazi nahi izan ditu. Hauetxek dira gertakari horietako lekukoen hitzik adierazgarrienak:



GASTEIZKO IREKITA

JESUS NAVESen (langile-burua) HITZAK HILETA-ELIZKIZUNETAN (martxoaren 5ean)

"Lankideok! Bi langileen izenean eta Gasteizko herriaren izenean irakurriko dudana irakurri baino lehen, bi gauza ohartarazi nahi ditut. Lehena da, hona etorri garen asko otoi egitera etorri garela, baina baita biltzeko dugun bide bakarra delako ere. Une hau aprobetxatu beharra daukagu, kontsigna batzuk finkatzen jarraitzeko, borroka hau hasi genuenean arazoa zilegia zela uste genuelako, eta hala pentsatzen jarraitzen dugulako eta hala pentsatzen jarraituko dugulako bukaera arte".

"Bigarren oharra senideei zuzenduta dago. Langile hauen senideak pairatzen ari diren samina, azaldu ez daitekeen samina, ulertzen dugu. Baina esan nahi diegu anaia horiek gureak ere badirela, hildako hauek gure hildakoak badirela, Gasteizko herriarenak direla!".

"Ekitaldi honetan agerian geratzen ari da soil-soilik jabe multzo bat, gutxi batzuk, direla maitasun eta batasun honetatik at geratzen direnak".

IRYSTA

TABERNA

poteo eta pintxoak

Mateo Moraza 19 Tfnoa: 945 23 19 33 GASTEIZ

ESPEZIALITATEA:
Patata tortila • Otartekoak



OSTIRALETIK
IGANDERA IREKITA.
ASTEAN ZEHAR
ENKARGUEN BIDEZ.
ASTEBURUETAN:
HAMAIKETAKOAK ETA MERIENDAK

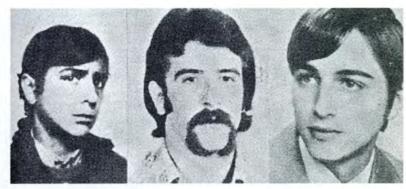
Arraga auzoa. Tfnoa: 945 44 53 85 - ARAMAIO

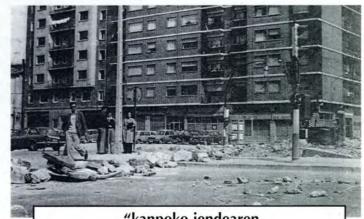
16

greba orokorrerako deialdiak erantzun zabala jaso zuen eta hiria erabat gelditu zen

ZAURIAK DARRA







"kanpoko jendearen kontra kargatzen hasi zirenean, mikrofonotik elizako jendeari lasaitzeko esan zitzaion, barrura ezin zirela sartu esanez..."

"Gehiegikeria honen arduradun bakarra jabe multzo hori da, baita aginduan daudenak ere, beraien aginduak bete baitituzte".

"Hilketa hauen arduradunen kontrako herri-epaiketa bat aldarrikatzen dugu! Ardura duten agintarien berehalako dimisioa eskatzen dugu! Herriak, aurreneko egunetik hasita, eskuak poltsikoetan izan ditu. Erantzule bakarrak ordena publikoko indarrak izan dira. Desegin daitezela eskatzen dugu!"

"Pedro Maria, Romualdo, Francisco, zuen odola ez da alferrik galduko. Zuen hiltzaileak ez dira zigorrik gabe geratuko. Gure askatasunera eramango gaituen borrokan sinetsi duzue. Baliteke bidegabea den gizarte honen azken biktimak ez izatea, baina guk zuek utzitako zuzia hartuko dugu eta helmugara arte jarraituko dugu".





Hitza, bihotzaren giltza:
GORA EUSKADI
ASKATUTA!



POLIZIAREN ELKARRIZKETAK

- "Charlie J1-i deika. Badirudi jende gehiena San Frantzisko elizan dagoela. Zer egingo dugu?
- Jendea badago... erasora jo!
- Baina kontuan izan sakristian sartuko direla.
- Noski, baina oraindik ez ditugu agindu horiek. Hala ere, gauzak dauden moduan ikusita, sartzerik badago.
- Beno, zuk badiozu... Ados?
- Ados.
- Euren aurka jo dezagun!
- Charlie Charlie 1-i. Aterarazi atera daitekeen guztia.
- Jakinaraziko dut.
- Charlie J1-i. Elizan sartzera noa.
- Ados.

(...)

- Charlie J1-i. Baimena eskatu, segur aski orain ezer jaurti gabe ezkutatuko direlako.
- Ados. Baina zenbat jende dago?
- Ez dakit, oraindik ez dakit. Une honetan inguratzen ari natzaie.
- Beno, hala ere apur bat itxaron ezazu, nagusiarekin hitz egingo dut, ea zer dioen.

(...)

- J1 J2-ri. Egin ezazu esandakoa. (Zaramagara joatea Charliri laguntzeko)
- Hemendik alde egiten badugu, elizatik alde egingo dute.
- Charlie J1-i. Aizu, ez zaigu interesatzen hortik joatea, bestela elizatik alde egingo dute.
- Elizako atarian aterarazteko



agindua dago. Jendearekin baldin bazaude, hurbil zaitez eta eliza hustu lehenbizi.

- (...)
- Eliza aterarazten hasi!
- J2 eta J3 hasiko gara.
- (...)
- Onean husten duzue, edo bestela iipoitu.
- Ados
- Errefortzuak bidal iezazkiguzue, bestela ez dugu ezer egiterik; bestela, hemendik alde egingo dugu! Eta apaiz batekin atera dira, baina ez da parrokoa; eta hemen barrura sartu gara, baina hau oso gaizki dago. Bestela, bestela... bestela... bestela armak erabili beharko ditugu.
- J2 eta J3 eliza hustu ezazue, ahal duzuen moduan.
- Ez, ezin dugu hustu, ze... tipoz beteta dago! Tipoz beteta. Eta kanpoaldea inguratuta dugu... Armak erabili behar izango ditugu!
- Eliza gasezta ezazue.
- (...)

- Kosta ahala kosta atera itzazue.
- Ados. Jasota. (...)
- (Tiro hotsak entzuten dira)
- 'Zer izan dira tiro hots horiek? Airera izan dira?
- (...)
- Zauriturik ote dagoen galdetzen ari nintzen.
- Momentuz, gutako inor ez.
- Beno, beno... ongi da.
- Zer moduz dago giroa hortik?
- Imajina ezazu, mila tiro bota ostean eta San Frantziskoko eliza guztia suntsitu ostean, pentsa nola dagoen kalea eta guztia.
- Baina une honetan kargatzen jarraitzen duzue? Iskanbilarekin segitzen duzue?
- Une honetan, ez.
- Mila esker. Lan ona.
- (...) Historiako jipoi handienak eman ditugu!
- Hemen sarraski bat egon da.
- Ados, ados.
- Aizu, baina benetan, sarraski bat, eh?

MARTXOAREN 3ko BIKTIMA BATEN SENIDEA ESKERRAK EMATEN

"Lagun maiteak, gure familiaren izenean zuen presentzia eta elkartasuna eskertu nahi dizkizuegu. Mila esker denoi. Une tristea da guretzat, heriotz hauek erabat penatuta utzi gaituztelako, baina aldi berean pozik gaude beraien biziak herri langilearen zerbitzura jarri dituztelako. Horrek, justizia eta askatasuna bilatzen jarraitzen lagundu behar digu. Min sakona sentitu arren, mendekua gainditzeko ahalegina egin nahi dugu, eta zuoi edozein gorroto itzal ezaba dezazuela eskatu nahi dizuegu. Eskerrik asko, berriro ere, guztioi. Eskerrik asko".

* "bost minututan entzuten hasi zen bati balakada bat sartu ziotela besoan; hiru minutu geroago, gutxienez hildako bat zegoela,..."

ELIZAN ITXITAKOEN LEKUKOTZA

"Bost minututan entzuten hasi zen bati balakada bat sartu ziotela besoan, eta odolusten ari zela. Une horretan kotxe partikular baten hotsa entzun zen, bozina jotzen, zapi bat erakusten zihoala. Eta hor zihoan lehen zauritua. Hiru minutu geroago gutxienez hildako bat zegoela entzuten hasi zen. Buruan tiro egin zioten gaztea zen eta burua lehertuta zuen. Geroxeago, beste bati sabelean tiro egin ziotela entzun zen eta oso larri zegoela...".

"Bostak eta hogei aldera polizia elizara sartu zen, eta sartu bezain pronto, bonba mota guztiak bota zituen. Gutxi gora-behera hogei bat gas-pote bildu genituen, baita bala-zorro batzuk ere; kanpotik ala barrutik tirokatu zuten ez dakigu. Une horretan ikara izugarria sortu zen elizan, ez baitzen ezer ikusten, ezta metro gutxitara ere. Jendeak lehioak apurtu zituen, itotzeko arriskua baitzegoen. Nor ahal zuen lekutik ateratzen hasi zen, baina kanpoan ehun bat polizia itxoiten zeuden, irteera guztia inguratzen. Batzuek kolpatzen gintuzten eta tiroak botatzen zituzten. Bada lekuko bat, zeinak elizatik ateratzerakoan, makurtuta zegoela, tiro bat jaso zuen lepoan...".

ELIZAN ITXITAKO EMAKUME BATEN LEKUKOTZA

"Ikaragarria izan zen. Kanpoan 15.000 pertsona inguru zeuden, eta elizaren barruan

5.000 inguru, eta kanpoko jendearen kontra kargatzen hasi zirenean, mikrofonotik elizako jendeari lasaitzeko esan zitzaion, barrura ezin zirela sartu esanez... Jendea nahikotxo lasaitu zen, baina bat-batean poliziak atearen kontra gomazko pilotak eta harriak botatzeari ekin zion, gu aterarazi nahian. (...) Barruan geratzea erabaki genuen. Beraien erantzuna ke-bonbak jaurtitzea izan zen. (...) Jendea oso urduri jarri zen. Hartu genuen aurreneko erabakia lehioak lore-ontziekin apurtzea izan zen, arnasa hartu ahal izateko. (...) Jendea ateratzen hasi zen eta poliziak metraileta tiroekin erantzun zuen. Besoetan ateratzen zen jendea edo tente egoterik ez zutenak borrekin jipoitzen zituzten. Gizon bat borra elektriko batekin kolpatu zuten..."•



"bostak eta hogei aldera polizia elizara sartu zen, eta sartu bezain pronto, bonba mota guztiak bota zituen"













arabarrok euskarari BAI

www.euskoalkartasuna.org



www.gazteabertzaleak.com



Egunkaria aurrera



Aitziber Porras (1978) eta Nerea Otxoa de Aspuru (1977) gasteiztarrak EHU Gaztedi taldeak (Araban kirol honi ekiten dion talde bakarra) dituen 22 emakumezko jokalarietatik hautatuak izan dira, otsaila eta martxoa bitartera jokatuko den aurtengo "Sei nazio" txapelketan Espainiako Selekzioarekin aritzeko. Nerea otsailaren 16an Galesen kontra aritu zen bitartean, Aitziber Irlandaren kontra aritu zen otsailaren 23an Madrilen. "Esperientzia ikaragarria", bien ustetan.

AITZIBER PORRAS ETA NEREA OTXOA de ASPURU

josune velez de mendizabal

argazkiak: edorta sanz eta Gaztedi

Espainiako Selekzioan

amarrako rugby zelaian astean hirutan ordu t'erdiz gogoz entrenatzen duten bi gazteak pozik aritzen dira kirol honetan, eta "ezagutu gabe sartu eta engantxatzen duen zerbait" dela aipatzen dute. Zaleen artean batez ere lagunak eta familia nabarmentzen dituzte bi jokalari hauek, "zale edo jarraitzailerik ez baitaukagu", dio Aitziberrek. Nerearen iritziz, "familiaren babesa oso garrantzitsua da. Hasieran amak ez zuen ulertzen nola joka nezakeen horretara, batez ere futbol amerikarrarekin nahasten zuelako; orain, berriz, ez du partida bat bera ere galtzen".

-Noiz eta zer dela eta hautatu zenuten rugbya?

N: Duela 5 urte hasi nintzen ia nahi gabe, ez neukan beste zereginik, iraila hor eskegian dagoen hilabetea da eta duela nahikoa kirola ez nuela egiten; beraz, lagun batzuek animatuta, rugbyari heldu nion, baita engantxatu ere, gaur arte.

A: Ni duela 4 urte hasi nintzen Nerearen erruz (barre egiten du); lehendik ere entzunda neukan eta urtebetez saskibaloia eta rugbya egiten jardun eta gero, azken hau hautatu nuen.

Biak: Egia esateko hasieran zertan zetzan ideiarik ez genuen, ez baita oso entzuna..., baina hasiz gero oso atsegina da eta gainera ez da gainontzeko kiroletan bezala, non txikitatik hasten zaren; bada, aldez aurretik ezagutzea ez da beharrezkoa hutsetik erakusten dizutelako.

-Interesa duenak non, nola izan dezake taldean sartzeko aukera?

Biak: Federaziora joanda nahikoa litzateke, baina rugbya egiten duen norbait ezagutuz gero askoz ere errazagoa da pertsona berri hori engantxatzea; behin entrenatzera eramanda 'fijo' taldean geratzen dela. Zoritxarrez, gehienak ez dira rugbyaz interesatzen, ez baitzara egun batetik bestera

ehu gaztedi rugby taldea

ohetik altxatzen kirol honetan aritu nahi duzula pentsatzen, hortaz, rugbyak nagusiki ahoz aho erakartzen du.

-Rugbyari atxikia 2X2 taldekidearen mitoa existitzen da... Indartsua eta handia izan beharra dago rugbyan aritzeko?

Biak: Ez dituzu baldintza eta ezaugarri zehatz batzuk bete behar inondik inora, hori mitoa besterik ez da. Postu eta toki desberdinak daude etortzen den edonorentzat, hots, azkarra eta txikitxoagoa bazara lerroan jokatuko duzu; indartsua eta altua bazara, ostera, aurrean arituko zara. Gainera, oso kirol irekia da, kontuan hartuta 15 lagunek jokatzen dutela. Hala eta guztiz ere, jendeak ikuspegi hori dauka rugbyari buruz; egia da kontaktuzko kirola dela, baina azken buruan baimendutako kontaktua da eta, beraz, legezkontrakoa den ezer ez da egiten.

-Zertan bereizten da EHU Gaztedi rugby taldearen estrategia?

Biak: Batez ere mele deritzonean. Hau da, taldea bi zatitan banatzen da eta, batetik, lerrokoak, azkarrak eta arinenak, daude eta, bestetik, handiak eta indartsuenak; azken hauei deritze mele. Ez dakigu estrategia den edo ez, baina gakoa da oso ondo moldatzen garela denok, eta azken batean partida guztion eginahalari esker irabazten da; guztia ematen duzu, ez bakarrik zugatik, baizik eta zure taldekideengatik ere bai, beraiek berdina egiten baitute.

- Aitziber iaz Bartzelonan izandako Mundialetan egon zen, baina Gales-en aurka otsailaren 16an

Irlandaren kontra

otsailaren 23an (Madrilen)

Ingalaterra:

martxoaren 9an

Frantzia: martxoaren 23an (Bartzelonan)

Eskozian: martxoaren

30ean

Emaitzak eta informazio gehiago:

www.ferugby.com

Nerearentzat, aldiz,

Nerearentzat, aldiz, esperentzia berria izan da hau. Nola bizi izan duzu "sei nazio" t x a p e l k e t a r e n esperientzia?

Oso esperientzia polita izan da, lekua eta jendearekin oso pozik egon naiz Galesen; dena den, partida ez zen ondo atera eta 34-0 galdu

genuen..., euren jokua oso azkarra izan zen hasieratik eta gu nahiko tentelduta irten ginen zelaira. Bigarren zatian, ostera, entrenatzaileak pilak jarri zizkigun eta indarrez atera ginen, baina nire ustetan ez genuen eman eman behar genuena. Euren fisikoa ere izugarri nabaritu genuen, geurea baino askoz ere landuagoa baitzegoen. Dena den, oso pozik sentitu nintzen minutu batzuetan jokalari internazionala izateko aukera izan nuelako.





-Jokatzeko orduan elkar ezagutzen ez duzuen neurrian nola adosten da jokua selekzioan?

Asteburua bakarrik izan dugu batera egoteko, eta orduan aprobetxatu dugu entrenamendu pare bat egiteko partida baino lehen. Elkarrekiko lotze falta hori talde sentimenduarekin ordezkatzen da, finean elkarrekin arituko gara, eta hiru egunez apenas ezagutzen ez dituzun horiek zure taldekideak dira.

KEPA ANCIN, entrenatzaile eta selekzionatzailea:

EHU Gaztedi rugby taldea 1977. urtean sortu eta 12 denboralditan lehen mailan mantendu zen talde indartsua dugu, euskal eta espainiar selekzioetan ere arituz. Hastapenetan ez baina handik hamaika urtetara emakumezkoen taldea osatu zen, hau da, duela hamabost urte. Kepa Ancin EHU Gaztedi rugby taldeko zutabeetako bat dela esan daiteke. Egun emakumezkoen entrenatzailea izateaz gain, euskal selekzionatzaile lanetan ere ibilbide luzea darama.

-Gazte hasi zinen rugbyan eta dagoeneko lan desberdinak bete dituzu Gaztedin.

Bai, nire saskibaloiko lagunak rugbyra pasatu ziren eta nik gauza bera egin nuen garai batean; ez naiz batere damutzen. Hamazazpi urte nituela mutilak entrenatzen hasi nintzen arren, hogeita bost urte bete arte jokatzen ere jarrraitu nuen. Urteekin batera eskarmentua lortzen duzun neurrian zuzentzen eta gidatzen dituzun taldeetara moldatzen zara, eta nire kasuan une honetan Gaztedi, Euskadiko taldea eta Espainakoarekin nabil.

-Ligari dagokionez noa doa Gaztedi?

Egun hirugarren postuan goaz, dena den, nire ustetan postu bat gorago egon beharko genuke.

-Zertan nagusitzen da Gaztedi taldea gainontzeko euskal eta espainiar taldeen aurrean?

Batez ere lagun talde bat dela; harreman pertsonalak oso garrantzitsuak dira rugby bezalako talde baterako. Praktikatzen duguna kontaktuzko kirola da eta dinamikoa izatea bilatzen dugu.

-Rugby eskolarik badago?

Betidanik egon da rugby eskola, garai batzuetan bestetan baina arrakasta handiago izan duena, baina gaur egungo gainontzeko kirolen lehiakortasuna dela bide ez gaude gure sasoi onenean.

-Zergatik aukeratu dituzu Aitziber eta Nerea Espainiako selekziorako?

Euren postuetan hoberenak direlako eta gazteak direlako.



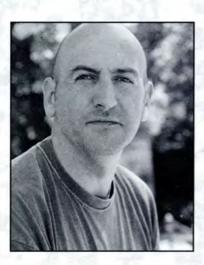
Fundación Sancho el Sabio Fundazioa

idazleen gurpila IV



3. atalaren LABURPENA. Bikien Kluba. Iban Zaldua

Mutilak Jon izena du. Biak afaltzera joango dira, neskak hautatu toki batera, hiriaren kanpoko aldean kokatua, Bikien Kluba izenekoa, XVI. mendeko harrizko etxe handi berriztua. Kotxean doaz biak. Jon bere iraganeko une batez oroitzen da, Pablorekin ibili zenekoa. Badirudi neska pazientzia gutxikoa dela; musika kentzen du, Alan Stivell ez baitu gustuko. Irratia geratzen da jarrita, klonazioa hizpide. Jon interesatuta dago gaiarekin, ez ordea neska. Neskak irratia amatatzen du. Ixiltasun kolpe bat kotxean, eta neska berriro hasten da hizketan. Heldu dira Bikien Klubera, aparkalekuan beste bi auto besterik ez daude. Barruan sartu, mahai txiki batean jarri, eta Jon kotxera doa berriro tabakoaren bila; kondoi bat ere badaezpada hartuko du kotxetik. Victorrek utzitako maleta hor dago: tentazioari ezin eutsiz, atzeko aldera pasa eta maleta irekitzeari ekiten dio, baina barrukoa ikusteko astirik emateke, auto berdea ikustatzen baitu bertako haritz biluziaren ondoan aparkatua. Txiskero bat piztu da auto berdean, une txiki batez aurpegi bat argiztatu du: jatetxe barruan dagoen neska beraren aurpegia da, edo oso antzekoa, behinik behin. Berari begira, antza, zigarroa piztu bitartean.



RIKARDO ARREGI DIAZ DE HEREDIA

"afaria"

atetxera sartu da azkar Jon, baina ez doa mahaira zuzenean, komunera baizik. Komunak Tasaigarriak iruditu zaizkio betidanik Joni, bebesleku bat. Komunetan gauza asko egin daiteke. Erabakiak hartu, tartean. Txiza gozo-gozo egiten duen bitartean erabaki irmoak hartzen hasten da. Bai, galdera batzuk egin behar dira hemen ezer baino lehenago. zeharka, modu finean noski, baina galderak behar dira hemen, eta erantzunak. Ispiluan ikusi du bere burua eta gustatu zaio ikusi duena, irmotasunak ederrago egiten du.

Eseri denean, atera begira, irmotasun tasak jaitsiera nabaria izan du. Neskak irribarre intimoena egin dio ezpainekin eta, lehen aldiz, begiekin.

Karta ez da oso luzea baina platerren izenak bai. Jonek ez du gogorik irakurtzeko eta neskari uzten dio aukeratzeko lana.

- Nire kontu, ikusiko duzu.

Jon ardoen zerrendan galtzen da. Ardo beltz on bat edatea beste babesleku bat da. Zerbitzaria joan bezain laster esaten dio neskari serio:

- Zure lagunak, Victor horrek, maleta utzi du nire autoan.

Maleta nirea da, esan du neskak,

edo maleta niretzako da. Jonek ez daki ongi entzun duen. Agian bi esaldiok esan ditu. Agian beste bat. Ez daki zeren galdu baita neskaren irribarrean, eta begietan, eta mugimenduetan eta hitzak bigarren plano hurrun batera joan dira bera ohartu gabe.

Zerbitzariak apurtu du eternitate txiki hori platerrekin. Platerak ez dira biribilak eta letxuga ez da berdea. Hor dagoen autoa bai, pentsatu du Jonek haserre, amorrazioz beteta. Jon nazkatuta daukate biribilak ez diren platerrek, berdeak ez diren entsaladek eta neska horren irribarre sorginduek. Pablo etorri zaio gogora, eta gero 🗻

istorio kateatua(k) IV

arraultze frijituak astegunetako afari haietan.

Janariaz hitz egiten dute, sukaldariez, produktu ekologikoez, proteinez, sukaldaritza berriaz, janari azkarrez, jatetxe txinatarrez eta, azkenik, ama maiteen betiko janari gozoez. Jon, ardoaren zaporean galdurik, edo babesturik, ate bat ikusi du bere aurrean. Noski, amak, familiak, noski.

Postreetako platerak biribilak dira, bai, baina osooso handiak eta goilareak are handiagoak, eta astunak. Jonek pentsatzen du bere amonaren etxean bakarrik ikusi zituela txikitan horrelako goilare handiak, baratxuri zopa jateko erabiltzen zirenak. Jonek ez du maite baratxuri zopa.

 Nebarik edo ahizparik al duzu?- Jonek uste du galdera behar den unean egin duela, amonarena eta hiruzpalau istorio kontatu eta gero.

Neskak, irribarretsu, zerbait esan du amonei buruz edo senidekoei buruz edo agian, Jonek ez daki, ahizpei buruz. Ez daki zeren galdu baita neskaren irribarrean, eta begietan, eta mugimenduetan eta neskak eskua jarri dio eskuaren gainean, hor mahaian bertan, Jonek eskubia eta neskak ezkerra, eta neskaren eskuak hartu dio erpurua eta laztandu du gora eta behera leun-leun.

Zerbitzariak apurtu du eterninate handiago hori kafeak ekarri dituenean. Maleta, auto berdea, beste neska hura, pentsatu du Jonek haserre, amorrazioz beteta. Bi eskuak ari da erabiltzen marlboro light bat pizteko. Jonek pentsatzen du neskak une batez eskua, eta batez ere erpurua, bahitu egin diola. Eta jadanik ez dakit neska horrekin larrua jo nahi duen ala ez.

Sarrerako atea ireki da eta Jonek, harriturik. auto berdean zegoen neska ikusi du sartzen. Auto berdeko neskak Victor horren maleta darama eskuan (nola ostia...!) eta irribarretsu hitz egiten dio zebitzari bati, betidanik ezagutuko balu bezala. Bi nesken aurpegiak berdinberdinak dira, orrazkera ez hainbeste, eta jantziak erabat diferenteak. Bikien kluba, noski. Ion bat-batean konturatu da beste bi mahaietan bikiak daudela afaltzen, bi bikote. Asun,

berarekin afaltzen ari den neska (Asun, Asun, Joni ez zaio izena gehiegi gustatzen), despistaturik egon da hogei segundoz edo. Baina Jonen lerdo aurpegiaz jabetzean buelta eman du. Joni iruditu zaio Asunen eskuak, segundo batez, mugimendu arraro bat egin duela hor mahaian bertan urduriak sortua, baina ez dago seguru.

Asun altxatu egin da eta sartu berri denarengana doa Jon bakarrik utzirik. Joni irratian klonazioaz entzun duena etorri zaio burura. Udaberria

euskaltegi Homologatua

Musika eskola

- Helduentzat - Dantza - Ume eta gaztetxoentzat

Uruguai kalea, 9 - Tfnoa: 945 24 49 65 Abendaño kalea 48 - Tfnoa: 945 22 34 33



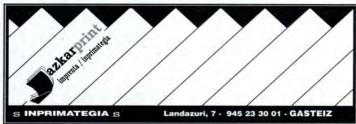






© Rikardo Arregi eta Geu aldizkaria





RTXOA

EGUNKARIAREN ITXIERAren kontrako ekimen eta deialdi guztietan parte hartzeko deia egiten diegu irakurle guztiei!

KORRIKA KULTURALA, korrika-rako deia, abian jarri da otsailaren 27tik aurrera (ikus. kontrazala). Korrika 13. Maule-Iruñea. Apirilaren 4tik 13ra. Gasteizen, apirilaren 10ean, arratsaldeko 7.00etan. Leloa, aek-rekin herri bat geroa lantzen

ARABA EUSKARAZ-en kultur egitaraua: ikus. kontrazala

3

GEUJIRAN, geu elkartea eta geu aldizkariaren irratsaio berri, fresko eta bizia. 23.30etatik 24.00etara, Radio Vitoria-n

Parral, astearteetako ekitaldia. 20.30etan:

Geu elkarteraren eskutik, Kultur Errota & Korrika Kulturala: Buhamiak ipuinkontaketa

Marea bizia-kanpaina:

Galiziara, martxoaren 6tik aurrera; eta Euskadiko kostaldean uneanuneko beharren arabera, garbiketa-lanetan lagundu nahi duten boluntarioentzako poltsa irekitzeko asmoa dago. Txangoak egunbetekoak izango dira, larunbat nahiz igandez. Informazioa: ERDU, 945161687, edo 010era deituta

8

EMAKUMEAREN EGUNA. Manifestazioa.

Adi martxoak 8-ko egitarauari (otsailetik abian); -Martxoaren 8an: kultur-ibilbidea (goizeko 10.30etan), emakumea eta boterea (Martxoak 8 Koordinakundea-Berdintasunerako zerbitzuak antolatua). Izen-ematea: 1etik 7ra. Informazioa: Udaleko Turismo Bulegoa -ikus. martxoak 12 eta 13

11

Parral, astearteetako ekitaldia. 20.30etan

12

MARTXOAK 8. Mahaingurua: Mujeres de otras culturas (Martxoak 8 Koordinakundea-

Gizarterako Elkarteak antolatua). 19.30etan, Goiuri jauregian

13

MARTXOAK 8.

Hitzaldia: Feminismo y democracia participativa (Martxoak 8 Koordinakundea - Maria de Maeztu Forum Feminista-k antolatua). 19.30etan, Goiuri jauregian



14

GAUEKOAK. 22.00-0.00. Txalaparta (lantegi irekia). EUSKA-RAZ. Aldabe.

Informazioa: Kulturama. 945-141060 edo gauekoak@gauekoak.org www.gauekoak.org

15

GAUEKOAK & GEU. Aldaben, 22.30etatik 24etara: Bentri-magik (Elvi sabeliztuna eta Marsel magoa) + Itziar Rekalderen narrazioak ("Ez sufritzeko erremedioak")

16

Geurekin mendira: Puttarri (1299). Informazioa: 945132758 (Txipi). Irteera: Lovaina plazatik, goizeko 9.00etan

18

Parral, astearteetako ekitaldia. 20.30etan

21

• GAUEKOAK: Udaberriko 'kontzertua': EITBren DISKO-FESTA JOSEINA ETXEBERRIArekin, Plaza Berrian, 21.30etan

 IKAko UDABERRIKO JAIA 9:00etan TXOKOLATE-JANA & KANTAK 10:00etan ZIRRARAK DIAPORAMA XABIER ERRAS- TIREN ESKUTIK. ALDABE GIZARTE ETXEAN

MENDIOLARAKO BIZIKLETA MARTXA: 10:00etan EUSKALTEGIETAN, 10:30etan UNIBERTSITATEKO CAM-PUSEAN. 11:30etan MENDIOLAN, 15:30etan TARTA TXAPELKETA EUSKALTEGIETAN, 18:00etan ZIRRARAK **DIAPORAMA XABIER ERRASTIREN ESKUTIK, ALDABE** GIZARTE ETXEAN, 20:00etan BARRIKOTEA & PATATA-TORTILA TXAPELKETA, EUSKALTEGIETAN, 21:30etatik AURRERA TRIKI POTEOA ALDE ZAHARREAN

24

KOLDO MITXELENAk, ikastetxeari topagune izaera ere emateko helburuari helduz, kalitatezko kultur ekitaldiak antolatuko ditu, interesgarriak eta erakargarriak. Egitásmoa iraunkorra izango da, eta ikasturte bakoitzeko hiru bat ekitaldi gauzatuko dira. Lehena, honakoa:

BERNARDO ATXAGAren literaturaren inguruko hitzaldia: EGURRA ETA EZPALA.

19.30etan, GOIURI JAUREGIAN

25

Parral, astearteetako ekitaldia. 20.30etan

26

GASTEIZKO IRAKURLE KLUBA (Geu elkartearen ekimenez): Liburua: Anjel Lertxundi, Mentura dugun artean. Alberdania, 2001 Ordua eta tokia: 20.00etan Hikaateneo-n (Pintore kalea, 13)

GAUEKOAK. Aldabe. 0.00-2.00. Larrugintza (lantegi irekia). **EUSKARAZ**

Beste:

Lehiaketa: apirilaren 9ra arte: Urruzuno literatura lehiaketa. Prosa eta Poesia. DBHko 3. edo 4. Maila, Batxilergoa edo Erdi Mailako Heziketa Zikloetako ikasleei zuzendua. Antolatzailea: Eusko Jaurlaritzako Hezkuntza Saila

historia zertzeladak

Nafarroako erakundeak Aro Modernoan

(Nabarralderen eskutik. Mikel Sorauren de Gracia, historiagilea)

Aro Modernoan (XVI, XVII eta XVIII. mendeak), Nafarroa izenez ezagutzen dugunak, hau da, Espainiako Fernando Katolikoak konkistatutako Nafarroako Erresumaren zati horrek, estatus berezia izan zuen eta Erresuma subiranoko erakundeei eutsi ahal izan zien horrela.

Konkistaren sendotasunaren eta nafarren erresistentziaren arteko orekaren emaitza gisa

konkistatzailearekin egin zen itunak gaztelauari itun baten formalitatea onartzea aholkatzen zion; trukean Nafarroak errege onartuko zuen, betiere lurraldearen sistema instituzionala onartzen bazuen.

Itun horren fikzioak, hobeto edo okerrago, 1841 arte iraun zuen, nahiz eta Espainiako Koroak nafarrei etengabe presioa egin, hauek subiranotasun espainola inolako mugarik gabe aitortzeko.

spainiarekin izan zituzten harremanak ez ziren oso errazak izan. Nafarrek, erresistentzia apur batekin bada ere, espainiar Inperioan sartzea onartu zuten, luzera begira, euskaldunen Estatuaren nortasuna suntsitzeko espainiar Estatuak hartutako erabakiaren aurrean, gudu hura galduta izan arren.

NAFAR ESTATUAREN IZAERA

Gure Historiako aro hori ulertu ahal izateko, gogoan izan behar dugu Nafarroa, euskaldunen Estatua, Erdi Aroan sortu zela, baskoiek estatu germaniarren aurrean –Erromako Inperioaren gainbeheraren ondoren agertu ziren Europan– eta hauek zekarten egitura latifundistaren aurrean erakutsi zuten erresistentziaren ondorioz. Boterearen zentzu komunitarioak azaltzen du erregea hartzea Estatuaren instituzio gorentzat, beti ere ordezkaritza komunitarioan, nazionalean –historikoki Gorteak– oinarrituta, hauek une oro Erregearen izendapena eta jarduna kontrolatuko baitute, Erresumaren Konstituzioaren –Foruaren– arabera joka dezan.

Fernando Katolikoak eta honen biloba Karlos V.ak gauzatutako konkistaren ondorioz gaztelauaren menpe jartzeko itun bat egingo da, baina honek duen izaera biolentoa ezin izango da ezkutatu fikzio juridiko horren azpian. Egia esan, Foruan gerran sartzea edo bakea egitea Erresumak erabaki behar zuela ageri bazen ere, ez zen errespetatu halakorik, eta ez orduan eta ez gerora, eta Espainiako erregetzak ere ez zuen inolako eragozpenik izango Erresumaren borondatearen aurka jotzeko, Foruan besterik agertu arren.

Ordezkaritzak nazionalak –Gorteek– Nafarroako Erresumaren izaera Gaztelakoaren desberdina zela eta bi erreinuek legezko errege desberdina zutela defendatzen jarraitu zuten– nahiz eta biak errege berak adierazten zituen–.

NAFARROAKO ERAKUNDEEN ORGANIGRAMA

a. Estatu erakundeak

Errege gaztelauen ezarpenak atzerriko errege baten edo besteen errege baten presentzia ekarri zuen Nafarroako erakundeen amaiera gisa.

Dena den, Erresumatik kanpo egon zen beti eta bere agintea Koroak berak îzendatutako erregeorde baten bidez gauzatu zuen. Legeak onartzea, Errege Kontseiluaren presidentzia eta agintaritza militarra zegozkion. Gorteek Nazioaren ordezkaritza zuten; Nafarroako Erresumako hiru Estatuek, Gorte Nagusietan bildurik, egitatezko nagusitasuna eskatzen zuten, Foruaren interprete goren zirenez; eta honek erregea edozein egoeratan behar zezakeen, Forua zin egin behar baitzuen errege bihurtu aurretik eta zin hori ezin saihets baitzezakeen.

Gorteek, modu konstituzionalean, botere legegilea zuten. Soilik Hiru Estatuek egin zitzaketen legeak eta haiei zegokien legeak egitea. Erregearen boterea biltzar nazionalak aurkeztutako legeak onartzera zuzentzen zen. Espainiako erregetzari nahiko zaila gertatzen zitzaion boterearen murrizketa hori onartzea, eta botere legegilearen funtzionamendua ahal beste zaildu zuen gizon eta diruei dagokienez, Nafarroari gero eta betebehar handiagoak eskatzen baitzizkion.

Gorteen funtzionamenduak hauen independentzia bermatzen zuen; erregearen ordezkari zen neurrian, erregeordearen presentzia tronua irekitzera mugatzen zen, baina eztabaida eta bozketetatik kanpo gelditzen zen. Hauen izaera sekretupekoa zen, horrela







GEII

unkaria

historia zertzeladak





















ordezkarien adierazpen askatasuna bermatzeko. Gainera, Biltzarrerako dei egiten zitzaienetik beren funtziok utzi arte, immunitatea zuten.

Mahai inguruak guztien artean egiten ziren, baina bozketak hiru estatuak bereizita egiten ziren: elizaren esparruan, esparru militarrean eta hiribilduetan, bakoitzak bere bozketa egiten baitzuen. Adar bakoitzean gehiengoa lortu zuten erabakiak onartzen ziren, hiru besoen erabakiak bat bazetozen betiere.

Gorteek lehenengo erregearen eta honen ofizialen jarduna aztertzen zuten, Nafarroako legeen aurkako xedapen edo jarduerarik egin zuten eta kontraforurik bazen erabakitzeko. Gero, Nafarroarako legeak egiten zituzten eta, azkenik, beren eskaerak onartzen zirenean, erregeari zerga ordaintzen zioten, borondatezko dohaintza grazioso modura.

Prozesu horretan guztian, Koroak Erregeordearen bidez presio egiten zuen, bere helburuak lortu ahal izateko. Oro har, foru sistemak bere eraginkortasuna erakutsiko zuen, baina ezin da ahaztu espainiar monarkiaren izaera autoritarioa, Nafarroako Konstituzioa etengabe ahuldu baitzuen, zin egin arren eta itunak sinatu arren.

Errege Kontseilua erregeari aholkularitza eskaintzeko eta tokiko administrazioa gauzatzeko sortutako erakundea zen. Neurri handian Koroaren asmoak gauzatzeko balio izan zuen, erregeak, Foruak uzten zizkion eskumenak betez, erregeorde eta fiskal karguetarako atzerritarrak izendatzean. Horrek gatazka larriak sortu zituen, Koroak adierazten zizkien jarraibideak betetzen baitzituzten.

Horrez gain, Kontseiluak Errege Gortearen Sala ere bazuen eta, bertan, bigarren instantzian justiziaz ardura zitekeen, Kontseiluaren salara jotzeko aukera ere izan arren.

Justizia xehea alkate nagusien bidez gauzatzen zen, tokiko administrazioaren arabera, legelarien aholkularitzapean eta Errege Kontseiluak emandako arauak betez, honek gainbegiratzen baitzituen prozedurak.

Ordena publikoaren funtzioa justiziek eta pertsona armatu orok gauzatzen zuten, baina betiere alkateen eta erregeordeen aginduetara

Polizia judizial modura errege zaindari zeritzenek lan egiten zuten, eta auzitegiek erabakiak betearaztea agintzen zien eskribauak ziren hauek; beharrezkoa izanez gero, jende armatua bildu eta beren aginduetara jarriko zuten, eta polizia judiziala osatzen zutela esan daiteke.

Erresumako Diputazioa Gorteetako batzorde finkoa zen eta Elizaren bi ordezkari, adar militarreko bi ordezkarik eta herritarren adarreko hiruk osatzen zuten. Erregearen ordezkariaren jarduketak eta honek xedapenak aztertzeko ardura zuen, Nafarroako Foruei inork kalterik ez egiteko. 1625etik aurrera hartu zuen izaera iraunkor hori. Gainera, ekonomiaren eta gizartearen esparruko arlo ugaritan ardurak hartu zituen pixkana, administrazioak gero eta konplexuago bihurtzen ari zirenez.

Beraz, Nafarroako Gobernu bihurtu zen

hau, Errege Kontseiluak jasan zuen mediatizazioaren aurrean, nahiz eta hasieran funtzio betearazleak egokituko zitzaizkion.

Erakunde hori Monarkiaren menpe ageri zenez, berandu bada ere Diputazioa sortu zen, eta hau Gorteen batzorde exekutibo bihurtu zen. Honek funtzionatzeko Gorteek agindutakoa bete behar zuten eta agintaldi amaieran beren kudeaketa azaldu behar zuten.

Merkataritza Ganbera Estatuaren errentak zaintzeko kontuen auzitegi gisa ezarri zen. Nafarroako Monarkiak sortuta, gaztelauek desartikulatu egin zuten Estatuaren ondasuna fiskalizatzen zuen zorroztasunagatik, eta hau ez zaukaten erregearen jabetzatzat, Gaztelan geratzen zenaren arabera.

b. Bulegoak eta espedienteak

Erresumak hainbat bulego zituen, administrazioaren beharrei aurre egin ahal izateko. Administrazioaren burokrazia ez zen oso konplexua, baina eraginkortasun handikoa bai, Nafarroak garai historiko honetan egin zituen ekintzetan ikus daitekeen moduan; ekintza horiek eredugarriak dira eta kudeaketa eraginkorra eta zintzoa izan zen benetan, gaur egun oraindik ere eredutzat har daitezkeen kontrol sistemei esker.

Lehenik eta behin Erresumako Gordailua aipatu behar da: bulego horretan jendeak dirua ezartzen zuen eta gero maileguak edo bestelakoak egiteko berreskuratzeko aukera zuten. Gordailuzainaren ardura zen hori, baina Antso Monrealgoaren garaitik Iruñeko



historia zertzeladak











Santo Domingo komentuan gorde zen dirua, segurtasun handiagoa izateko. Hiru giltza zituzten kutxek eta horietako bat Kontseiluko buruari, bestea Diputazioko Lehendakariari eta hirugarrena gordailuzainari eman zieten. Dirua ateratzeko Errege Kontseiluaren baimena eta notarioaren akta beharrezkoak ziren. Erresumak bere gastuetarako erabil zitzakeen gordailu horiek, baina gero itzuli egin behar zituen eta beti soberakina utzi behar zuen.

Erresumako gastuak hainbat espedienterekin betetzen ziren; horien artean, kanpo merkataritzari eta inportazioei eta esportazioei ezarritako Taulen espedientea zegoen, epaitegien funtzionamendua finantzatzeko helburua zuena. Espediente hori eta geroago Tabakoarena Koroaren esku gelditu ziren eta horrek Erresumari kopuru jakin bat ordaintzen zion.

Kuartelak eta alkabalak zerga zuzenak eta zeharkakoak ziren; bereizita ez zeuden etxeei buruzko kuartelak eta barne merkataritzari buruzko alkabalak; horien bidez ordaintzen zitzaion Koroari dohaintza graziosoa eta borondatezkoa.

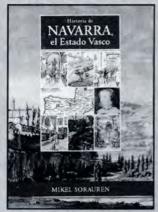
Beste zerga batzuek kanpo merkataritza zergapetzen zuten, gero errepideak finantzatzeko; hala, bada, Nafarroak Europa mailan bide sare onenetakoa zuen. Horiez gain, txokolateari ezarritako zergen eta beste zerga batzuen bidez Harremanen saila finantzatzen zen, oro har funtzio administratiboei erantzuteko ardura zuena.

HERRIETAKO ERAKUNDEAK

Nafarroako Estatuaren izaera publikoa herrietako instituzioetan ere ikus daiteke. Herriko administrazioak nahiz gizarte zibileko beste erakunde berezi batzuk barne hartzen zituen. Horien guztien ezaugarri berezia partaidetza unibertsala zen, hori bai, gizonezkoena bakarrik.

Herrietako karguak izendatzeko bozketa erabiltzen zen edo, bestela, Kontseilu irekian –Batzarreizendatzen zituzten, errepublikako ofizio deitutakoetan.

Ondasun komunen administrazioa eta erabakiak hartzea



kontzejuen zeregina zen eta batzarretan hartutako erabakiak erregidoreek garatzen zituzten.

FORU SISTEMAREN DESAGERPENA

Espainiako monarkiak foru sistema onartu zuen. Austriako Etxekoentzat Nafarroa Inperioaren beste lurralde bat baino ez zen, dinastiaren politika inperialistarako finantza bideak lortzeko eta Koroaren laguntzaileei errentak eta etekinak eman ahal izateko bide bat.

Borbongo Etxekoentzat Nafarroa espainiar Estatuko lurraldearen
barnean txertatu behar zen,
Europako potentzien barnean
mailarik handiena lortzeko
ahaleginean laguntzeko. Integrazio
ekonomikoa, fiskala eta politikoa
suposatzen zuen horrek, Koroaren
botere absolutuaren zuzendaritzapean. Nafarroak –gainerako
lurralde euskaldunek bezala– bere
interes historikoak eta naturalak
espainiar Estatuak adierazitako
esparru horietan zituen eskaeren
menpe jarri behar zituen.

XIX. mendearen hasieran espainiar Estatuan izandako erreforma politikoa antzeko planteamendutan oinarritzen zen, baina espainiar Estatuko goi mailako klaseek garatu zuten eta burgesiaren forma hartu zuten, talde horretakoak ez izan arren.

Euskal gizarteko gehiengoak uko egin zion proiektu espainiarrari; bazterketa horren ondorioz sortu ziren karlistaldiak. Liberalek lortutako garaipenak Foruen desagerpena ekarri zuen.

1841eko abuztuaren 16an Espainiako Gorteek emandako legeari batzuek hitzartutako lege deitzen zioten. Lege arrunta da berez, eta Nafarroako sistema konstituzionalaren eraispena zehaztu baino ez du egiten, Nafarroako Gorteak eta horien izaera subiranoa deuseztatu ondoren; hori guztia 1939ko urriaren 25eko legeak berretsi zuen. Lege horrek Nafarroako foruak onartzen zituen, baina Espainiako monarkiaren batasun konstituzionalaren menpe.

Prozesua Bergarako Itunarekin hasi zen, Baldomero Espartero jeneralak Espainiako Gobernuari Foruak gordetzeko edo mantentzeko lege bat emateko eskatzeko konpromisoa hartu zuenean; urriaren 25ekoa izango da lege hori. Lege horrekin bat etorriz, Espainiako Gobernuak Diputazio bat antolatu zuen Nafarroan, baina ez zien foru sistemaren eskaerei erantzuten eta ordezkaritza ere oso txikia zen; horreagatik, batzorde bat sortu zuen gai horri buruz Gobernuarekin hitzarmena lortzeko. Hitzarmen horren emaitza hitzartutako lege hori izango da.

Lege horretan Gorteak eta horien lege ahalmena deuseztatuko da eta Errege Kontseilua eta epaitegi nafarrak ere baliogabetuko dira.

Probintzia Diputazioa sortu zen, gainerako probintzietakoa bezalakoa, eta Espainiako Gobernuak ezarritako moduan hautatutakoa. Diputazio horrek zergak biltzeko eta administratzeko eskubidea izango du, inolako kontrolik gabe eta subiranotasun osoz, kuotaren ordainketari dagokionez Espainiako Gobernuarekin egindako hitzarmenen kasuan eta Estatuaren funtzioen araberako beste eskaera batzuen kasuan izan ezik.

Gatzaren, bolboraren eta sufrearen zergak ezarriko dira Estatuaren onurarako eta Pirinioetan aduanak jarriko dira, Nafarroaren eta Pirinioetako beste aldeko lurraldeen arteko batasun ekonomikoa berretsiz.

Beste alderdi garrantzitsu bat Nafarroari soldaduak bidaltzeko ezarritako derrigortasuna izango da, une horretatik aurrera armada espainiarraren menpe egongo baitira.

(testu itzulia: aztiri)

© Geu aldizkaria, Nabarralde eta Mikel Sorauren



an Antonio kalea, 11 • GASTEIZ Tfnoa.: 945 23 39 90

EVSKAL LABELA LASAGABASTER

harategia eta urdaitegia Gasteizko

haragitegirik zaharrena Errege atea, 24

Tinoa: 945 25 56 90 Gasteiz



G GORETTI ILEAPAINDEGIA

Hedegile kalea (Korre),14 (San Migeleko pasabidea) Tfno: 945 12 08 88 · 01001 - GASTEIZ







argazkiak: edorta sanz antimoda:roberto franco

edurne herran:

"nire artelana ikuslegoak osatzen du"



Gaztea izan arren artista gasteiztar honek arte munduan bere lekua sendotu du, ez bakarrik bere estetika koloretsuagatik ezagun bilakatu delako baizik eta karrera amaitu ez badu ere bere curriculuma erakusketa kolektibo nahiz bakarkako zerrenda luze batek osatzen duelako. Edurne Herranek 2000. urtean ezagutarazi zituen bere lehen artelanak, "Los malos tratos", "Imposición", "Dulce Venganza", "El laberinto de los sentidos", "Supermercado de arte" eta "Objetos en la calle" izeneko

erakusketetan, besteak beste; horietatik batzuk Gasteizen ikusgai eta beste batzuk, ordea, Euskal Herriko arte areto desberdinetan.

Bere azken lana 'Zuloa Irudian' ikusi ahal izan da otsailean. Barbiek eta zakilek bat egin duten argazkiak, horman dauden panpina zatituak edota Berlingo gay-en egunean hartutako irudiek osotu dute "Carne, huesos y tú", Edurne Herranen urte honetako lehenengo erakusketa. Bertan, Erasmus Becari esker Berlinen eginiko egonaldian jasotako lana bildu du hogeita bost urteko gazte honek. Orain, berriz, karrera amaitu eta kanpora joateko ideiarekin amesten du Herranek; horretarako Café Arte-n lan

egiteaz gain, bere artelanak ere salgai jarri ditu. "Berlinekin maitemindu nintzen eta udan berriro bidaiatuko dut hara behin-behineko egonaldian. Nire ideia tesia bertan egitea da".





Egunkaria aurrera

edurne herran

edurne herran

- Eskultura eta argazkiak egiteaz gain, jantziak ere diseinatzen dituzu. Lehenengoz deitu zaituzte Madrilgo "Antimoda" desfilean zure jantziekin parte hartzeko, nola joan da saialdia?

Oso ondo, oso 'rollo' ona egon da disenatzaileen artean. Hasieran oso urduri nengoen baina gero oso ondo joan zen dena. Aurtengo pasarelak "El ataque de los clones" izenburua zeraman, hori dela eta, nik eramandako bi jantziek horrekin zerikusi zuzena zeukaten; bata, panpinekin egindakoa zen, eta bestea, azal koloreko panpin puzgarri baten itxura hartzen zuena. Madrilgo "Joy Eslava" diskotekan izan zen eta jendearen artean Paco Clavel ikusi ahal izan genuen, besteak beste. Bertara sartzeko bost euroko sarrera ordaindu behar zen, diru hori sexuabusuak jaso dituzten umeentzako bildu zela.

-Nola sumatzen da Arte Ederretako karrera bukatu berri duen ikasle baten lan merkatua?

Karreran ezagutu izan dudanagatik, interesen arabera jendeak erakustea bilatzen du edota ez; ni zentzu horretan lehenetarikoa izan naiz. Hirugarren mailara arte presarik ez neukan ikasketak bukatzeko, baina orain ostera irrikitan nago. Egia da hasiera batean norbaitek aukera eskaintzen dizula, baina hori ez da dena; gero mugitzen zarenaren arabera gauzak modu

batez edo bestez joango dira. Nire egoerari dagokionez, neurri har di batean zortea izan dut gustuko dudan zerbait egiten ari naizelako; finean, hanka bat barruan eta bestea kanpoan dut..., eta ikasketen azken urtean nagoen arren iz igarrizko nagikeria ematen dit Leioara egunero joateak. Arrazoia da Berlinen beste 'rollo' bat dagoela, eta tutore zak internetez egiten dira, erlazio askeagoa da, eta ni lan egiteko erosoago eta askeago sentitu na iz horrela eta ez hemen bezala.

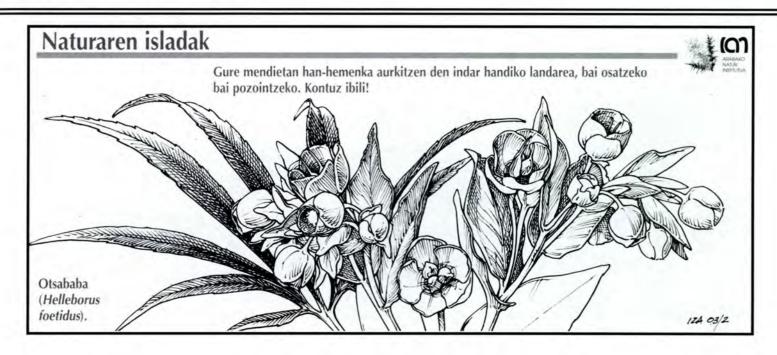
-Zure arteak mezurik badu!

...Nik egiten dudana ikuslegoak osatzen du; izan ere, nire artelanaren aurrean jendeak jasotzen duen sentsazioa ezagutzea gustatzen zait: gustatzen zaien, ez zaien gustatzen, nazka ematen dien..., onerako eta txarrerako jendeak pentsatzen duena jakitea interesatzen zait, nire gertuko jendearen iritzia, baita artistak edota lagunena ere. Gerora, beti hartzen ditut ezustekoak, adibidez Zuloako azken erakusketan ni eta Berlingo lagun bat gauden bederatzi argazkiz osatu multzoa jarri dut salgai, prezio altu batean, oso oroitzapen onak ekartzen baitizkit, eta ez nuke saldu nahi, ...ni oso fetitxista naiz eta zerbait gustatuz gero, uff!!..., beno, ba hala eta guztiz ere jendeari gehien gustatu zaiona izan da.

"hain da grisa Gasteiz..."

-Arrosa al zen Edurne Herran karrera hasi baino Jehen?

Beno, hasieran moreagoa nintzen; morea gustazen zitzaidan gehiago baina gero arrosara pasa nintzen. Kolore honekin janzten naiz batez ere betidanik erlazionatu dudalako zorte onaren ideiarekin. Izan ere, nire aita Berlingoa da eta han leku askotan bezalaxe txerriak zorte onaren sinboloa dira. Aspalditik egiten dut nik txerripanpinen bilduma: orain arte 3.000 panpin bildu ditut, zoratzen naute. Bestetik, esan behar dut, Edurne Herranek betidanik izan duela antzeko itxura, ez naiz sekula moztu eta egia esateko, egunero margotzen egon ostean gorputzak kolorea eskatzen dizu, hain da grisa Gasteiz...



NONDIK NORA: Gasteiz-Kuba

errepublikan 11 milioi kubatar inguru

bizi dira. 110.860 Km2-ko azalera du

irlak eta bere hiriburua Habana da.

Gaztelania da euren hizkuntza. Peso

kubatarra da bertako moneta, baina

dolar amerikarra ere erabili ohi dute.

Etniei dagokienez, mulatoak, zuriak

• HERRIAREN DATUAK: Kubako

Egunkaria

kuba

eta beltzak dira nagusiak.

- NOLA JOAN: Hegazkinez Madriletik Habanara.
- ZENBAT DENBORA: 2
- AURRETIK PRESTATU BEHARREKOA: Pasaportea eta bisatua.
- MOTXILAN ZER
 ERAMAN: arropa arina,
 jertsea, eguzki krema eta
 bainujantzia, txubaskeroa
 eta aterkia (udan baldin
 bazoazte) eta argazki
 makina
- •TXANPONA: Dolarra (peso kubatarra eurek bakarrik erabiltzen dute).
- HIZKUNTZA: Gaztelania.
- HELBIDE-KONTAKTU INTERESGARRIAK:
- Teresita Valiente. San Ignacio, 205 (Obra Pia eta Lamparilla artean), Habana Vieja. (Etxea alokatuko dizue)
- Dos Hermanas kanpina. Viñaleseko bailaran.
- Bidaiatzeko:
- Viazul autobus-konpainia: Kubako edozein tokitara eramango zaituzte. 26 eta Zoologico kaleen artean dago.

- Kotxea alokatzeko: Havanautos (Miramar Playa, Habana).

- •TOKIAREN DESKRIBAPENA: Kuba zirraraz betetako herrialdea da, maitagarria eta ahazteko zaila. Karibeko epeltasunak bisitariari harrera egiten dio hegazkinetik jaitsi bezain pronto, eta bertako etxe kolonialek, musikak, jendeak eta bizitzeko erritmo lasaiak argazki batek baino gehiago balio dute.
- PLAN EREDU EGOKIA: Gutxienez bi edo hiru asteko bidaia egitea gomendatzen dugu.
- Hegazkina Habanara heltzen denez, bertan pasako ditugu aurreneko bizpahiru egunak. Habana hiri handia da eta txoko interesgarri anitz ditu ezagutzeko.
- Habanatik Trinidadera. Bertan lau egun igaroko ditugu.
- Trinidadetik Sancti Espiritusera. Bertan egun bat.
- Sancti Espiritusetik Habanara.
- Habanatik Pinar del Riora.
- Pinar del Rion eta Viñalesen bizpahiru egun.
- Itzulera Habanara. Habanatik Madrilera eta etxera.
- AHOLKUAK, JAKIN BEHARREKOA:
- Hotela alokatu gabe joaten zaretenok jakin ezazue erraz askoa dela bertan lo egiteko lekua aurkitzea.
- Kubara bidaiatzeko garai hoberena neguaudaberria da (udan euriteak eta haize erauntsiak daude)
- Jatetxeez gain, "paladar" izeneko lokalak daude, batzuk "ilegalak" dira, baina bertakoei diru apur bat emateko modu on bat da.



DERRIGORREZ EZAGUTU BEHARREKOA:

- Habana Vieja: Amerika osoan hobekien kontserbatutako hiri koloniala da. Bertan, Armen Plaza, Malekoia, Katedrala, Iraultzaren Museoa, Jose Martiren etorbidea... ezagutu behar dira.
- Pinar del Rion eta Viñalesen tabako-landaketak ikustea merezi du.
- Hondartzak gustuko dituzuenok irlaren inguruetako irlatxoetara (Cayo izenekoak) joan zaitezkete.



DIOCESANAS-MENDIZORROTZA OSTALARITZA ESKOLA

Entsalada berdea urdaiazpiko *
kurruskari eta idiazabal

txirbilekin

Urdaiazpiko iberikoa (xerra fina) Idiazabal gazta (txirbilak)

4 PERTSONENTZAKO OSAGAIAK:

Ozpin-olioa:	
Sagar ozpina	1 c.s.
Jerezko ozpina	1 c.s.
Albahaka olioa	1 c.s.
Oliba olio birjina	4 c.s.
Perrexila, estragoia eta albahaka	1 c.s.
Gatz fina	1 c.c.

Barazkiak

Barazkiak:	
Haritz edo lollo rossa hostoak	4 u.
Kalonje hostoa	8 sorta
Eskarola zuria eta fina	12 adar.
Txikoria gorria (treviso)	4 hosto.
Txanpinoi zuria	4 u.
Tirabekeak puntu-puntuan	12 u.
Errefau makilatxoak edo xerrak	4 u.
Tomate mamitsua eta heldua	1 u.
Tipulina eta perraitza	8+4 u.

Prestakuntza:

 Urdaiazpikoari ertzak kendu, oliba olioz busti eta labean sartu, ez oso tenperatura altuan, silikonazko bi plaken artean.

 Gazta ebaki (kanpoko azal gogorra kenduta) fianbrea mozteko makinan eta gerorako gorde.

 Barazkiak garbitu, nerbioak kendu, ur hotzetan garbitu eta eskuz zatitu.

• Txanpinoia garbitu, lurra ondo kendu, xerra txikitan zatitu, limoiaz igurtzi eta gorde.

• Tomatea tirabekeak egosteko erabili dugun ur berean egosi, izotz uretan freskatu, azala eta haziak kendu eta dado txikitan zatitu.

• Tirabekeak erditik zabaldu luzeran, haziak kendu eta gorde.

• Errefauak 2 mm-ko xerratan eta lodiera bereko makilatxotan moztu eta izotz uretan sartu erabili arte.

 Ozpin-olioaren osagai guztiak batu, apur bat nahastu eta gorde.





PLATERAREN ANTOLAKETA

- Barazki guztiei gatza eta ozpinolioa bota (bakoitzari aparte). Plateraren erdian barazki guztiak txukun aurkeztu eta urdaiazpikoa eta gazta txirbilak erdian tartekatu. Gainean makilatxotan edo xerratan moztutako errefaua bota. Inguruan tomate dadoak, txanpinoi xerrak eta irekitako tirabekeak jarri. Amaitzeko, ozpin-olioa bota eta tipulin eta perraitz adartxoekin apaindu.

(testu itzulia: aztiri)

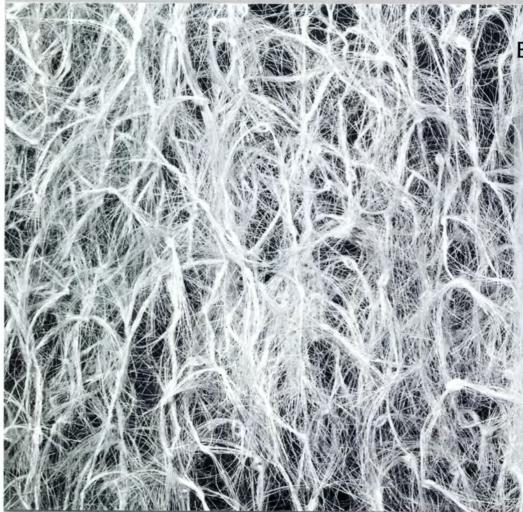
Hitz Gezidunak

(LUMA)

4			Kafea eda- teko lekuak	٧	Badago	٧	* Deitura	٧	1600	Y	Dolumin
1.6	1				Ikusteko organo		Ledeakoak		1000		Dolumin
B. 3					Y		٧		Kontsonan- te bustia	>	٧
A	0								Iparre- tarrak		
		201	* Izena	>		-	1		٧		1
			Deabru			- 4					
Ibarrak	٧	Lazoak, xederak	> Y							50	_
Beldurti		Arrazoi								Atzizki femeninoa	
>		٧				Omen	*		- Gar	> Y	
						Sagarroi		_	Izana		
Burdinazko lokarri	>				Ezin aipa daitekeena	× Y			٧		Toka,
Pl., labore mota					Bokala						du
>					Υ					500	× 4
						V.,				tak, er- loju hots	
Haur hizk., haur	>				Hala Bedi, esaterako	>				Y	
Txinako iraultzaile					Sufrea						
>			Libra	>	٧			Naizen honek	>		
			Iodoa					Oxigenoa			
Nítrogenoa	À	Alderan- tziz, modu atzizkia	> Y		Ukapenak	*		Y	ń		0

*XIX mendearen
2. erdiko eta XX.
mendearen hasierako
ikertzaile, idazle,
itzultzaile eta publizista gasteiztarra.
Euskara arloko bere
lanik garrantzitsuenak
Arabako hitz herrikoi
originalenen (euskal
jatorrizkoak gehienak)
bilketan
oinarritutakoak
izan ziren.

Soluzioa: 34. orrialdean



Egilea: Maria Angeles Peña Arce EHUN-ARTE TAILERRA

"Ordenagailuen, goi-teknologiaren, espaziorako bidaien eta ehun sintetikoen aroan, gogoko dut atzera begiratu bat ematea eta ehun naturalak sentitzea, euren ehundura, leuntasuna, berotasuna... (jute, kalamua, lihoa, artilea, zeta, kotoia, sisala, espartzua...).

Hariak ene eskuetan jolasten dira; itxura, bolumena, ehundura hartuz doaz, jolas, irazki eta bilbe batean, non garrantzizkoena jolastea baita, amaiera arte magia galtzeke.

Elkarren artean, musikari jarraituz, gurutzatzen diren harien dantza bat bezalakoa da, hatzamarren eskura gozatzen dutenak, azken nota entzun eta amaiera iritsi dela jabetu artean. Orduan artelanarekin, emaitzarekin, topo egiten dugu, musika berriro has dadin desiratuz...".





32

33

ADI, ADI! GEUJIRAN IRRATSAIOA



Geu elkartea eta Geu

aldizkariaren eskutik uhinetan abian jarritako euskarazko irratsaio koloretsu, fresko eta bizia. Bertan euskaltasunean eta gaurkotasunez KULTURA, LITERATURA, MUSIKA, ARTEA, IRITZIA, AISIA, KIROLA eta GIROTXOArekin topa egiteko aukera izango duzue!: astelehenero, 23.30etatik 24.00etara, zuekin, GEUJIRAN, Radio Vitoria-n.

kangeuroak

Umeak zaintzeko Kangeuroen zerrenda osatzen jarraitzen dugu. Zerrendan agertu nahiez gero eman izena eta telefonoa eta zehaztu zure ordutegia (egun osoz, goizez, arratsaldez,...):945222153 / geugaste@gm.es (horrela norbaitek KanGeuro baten beharra badu hemen du aukera zurekin zuzenean

gunkaria aurrera

kontaktuan jartzeko)

• Ordutegi guztiak Maria. 656745969

- Miryam. 656761588
 Arratsaldez Patxi. 652743205
- Gauez Nerea. 658733934
- Asteburuak Nagore. 945281124
 Marta. 606415235

lan poltsa

GEU elkartea monitore euskaldunen lan-poltsa osatzen ari da proposamen berrietan lan egin ahal izateko. Bidali curriculum txiki bat postaz edo e-postaz (geuelkartea@grn.es) Arduraduna: Josune.

GAUEKOAK&GEU

Martxoaren 15ean, larunbata, Aldaben, 22.30etatik 24etara: BENTRI-MAGIK (Elvi sabeliztuna eta Marsel magoa) + ITZIAR REKALDEren NARRAZIOAK ("Ez sufritzeko erremedioak").

geurekin mendira

zatoz geurekin mendira!

Martxoaren 16an

PUTTARRI (1299)

Informazioa: 945132758 (Txipi)

Irteera tokia: Lovaina plazan, goizeko 9.00etan

(Kotxea baldin baduzu, eraman).

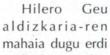
mintzalagun egitasmoa

Euskaraz mintzatzeko, euskaraz jende berria ezagutzeko, euskaraz ondo pasatzeko...

Astindu lotsa eta deitu elkartera (945222153-Josune).

Zenbat eta lagun gehiago, orduan eta talde desberdin gehiago! Egun abian dagoen taldea ostegunetan biltzen da,... Deitu eta emango dizugu informazioa (Josune).

mahaia









aroko hiriguneko azokan, arkupeetan, gure egitasmoa ezagutarazteko, gure jardueraren berri emateko. Hemendik aurrera berrikuntzak topatuko dituzue: eskaintza berriak, sorpresatxartelak, opariak...; eskaintza berrietan, esaterako: MANTXUT bilduma.

Ez galdu aukera eta erdu gurera!

Etorri bisitan! Gogoratu, hile bakoitzaren lehen larunbatean!

geu azoka

deitu edo idatzi zure iragarkitxoa argitaratzeko! (iragarkiak alez ale berritu behar dira)

-Salmentak, alokairuak

Apartamentua alokatzen dut (altzariak baditu) Federico Baraibar kalean; 45 m2 ditu honela banatuak: logela bat, egongela, bainugela, eta arropa zabaltzeko balkoi txikia. Gaseko berokuntza du eta igogailua ere bai. Oso zaindua dago eta bista ederrak ditu. 653714556 (Jone).

-Umeak, etxekolanak, eskola partikularrak, lana

KULTUR ERROTA&KORRIKA KULTURALA

Geu elkartearen eskutik, BUHAMIAK ipuin-kontaketa Martxoaren 4an, asteartea Parral-en, 20.30etan.





Hegoamerikako jantzirik ederrenak

Pintore kalea. (S. Frantzisko kantoiko ertzean) Tfnoa: 945 25 03 52



Tel./Faxa: 945 24 52 69

Tfnoa. 652 77 65 09

dalvez@dalvezdiseinua.euskalnet.net

maketazioa

diseinua

geure gomendioz

literatura liburua

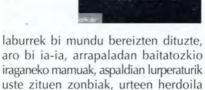
denboraren izerdia

Egilea: Xabier Montoia Bilduma: Literatura 227 Orriak: 222 Salneurria: 14,30 euro Data: 2003ko otsaila

az ipuin-liburu hunkigarri bezain zirraragarria idatzi ostean, zeresana emango duen nobela batekin datorkigu Xabier Montoia: estiloz zorrotza, gaiz polemikoa, edukiz aberatsa. Galdera asko egiten eta eginarazten dizkigu geure buruaz, pertsonalki nahiz kolektiboki. Soziologikoa baino gehiago pertsonaia-eleberria da hau, ordea, irakurleok aldi berean maiteko eta gorrotatuko dugun protagonistaren barne sakon eta konplexuan murgiltzen baikaitu, eta haren eskutik eraman lurreko zerutik infernuetara.

Aldeko du haizea Jon Ezenarrok: zinema-produktore arrakastatsua da Madrilen, neska fin batekin ezkontzekotan da, maitale bat du bere grinak asetzeko, aspaldiko militantziak ere eder ematen dio kurrikuluma osatzeko. Esne-mamitako amets hori, ordea, zapuztu egingo zaio bat-batean, esku artean zapartatzen den lehergailuaren antzera.

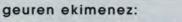
Amari ebakuntza larri bat egin behar diotela-eta, etxera dator Ezenarro. Madrildik Gasteiza bitarteko kilometro



KAN THE

kenduta beren odolezko zorra kobratzera. Soberako hitzik gabe, esaldi bakoitza labanaz ebakita bezala idatzi du Montoiak eleberri izugarri hau, protagonistaren historia pertsonalarekin batera azken hogeita bost urteetako gure historiari errepaso gupidagabea ematen diona, eta bakoitzaren barne ezkutuan gorderik dauden auziez gogoeta eragin: traizioaz eta adiskidetasunaz, garaipenaz eta porrotaz, taldeaz eta norbanakoaz...

Xabier Montoia musikari eta idazle gasteiztarrak euskal poesiari berritu eder bat eman zion 80ko hamarkadako bere hiru liburuekin: Anfetamiña (1983), Likantropo (1985), Narraztien mintzoa (1988). Geroztik kontagintza landu du, eta liburu hauek argitaratu: Non dago Stalin? (1991), Emakume biboteduna (1992), Gasteizko hondartzak (1997), Plastikozko loreak erregearentzat (1998), Hezur gabeko hilak (1999), Baina bihotzak dio (2002).



Gasteizko irakurle Kluba 6. eta 7. saioak

Honako hauek dituzue martxoan eta maiatza hasieran mintzagai izango diren liburuak:

-Anjel Lertxundi, Mentura dugun artean. Alberdania, 2001

Martxoaren 26, asteazkena

-Jane Austen, Harrotasuna eta aurrejuzkuak. Ibaizabal, 1996

Maiatzaren 7, asteazkena

Saioen koordinatzailea: Iban Zaldua

Ordua eta tokia: 20.00etan Hikaateneo-n (Pintore kalea, 13)

Literatur lehiaketa

Martxoko galdera:

Geu elkarteak eta Geu aldizkariak irratsaio bati heldu diote oraingoan. Nola izena du, eta non eta noiz entzun daiteke?

geugaste@grn.es

Otsaileko galdera:

Zer esan nahi du "gaur zortzi etorriko dira" esakuneak?

Irabazlea: Valentin G. Zorionak! [irabazitako liburua: Anjel Lertxundiren Ezkutuko maitea (elkar)]

Erantzuna: gauden eguna zenbatuta, zortzi egunetara, hots, gaur astelehena bada, 'datorren astelehenean etorriko dira'.

musika cd-a

Harri herri, irri urri Gu gara gure gero Harriz harri gora Gu herri gara Gero bat gaurdanik Geroaren egarri Ez dok hamairu Ez malefiziorik



korrika 13

Bada egitekorik... gero bat gaurdanik

Hitzak: Igor Elortza

Musika: Bingen Mendizabal

Abestia: Mikel Laboa eta Ruper Ordorika Eta besteak beste, Hasier Oleaga gasteiztarra baterian, eta Josu Zabala akordeoiarekin.

Gasteizen grabatua eta nahastua "El cantón de la soledad" estudioan.

Igor Elortzaren hitzetan, "Aurtengo mezuak euskara eta euskal kultura bultzatzea du helburu. Ez Dok Amairu-ren sasoi hartan legez, orain ere egin genezakeela ulertu nuen eta, lemaren berba nagusiak hartuta, hitz-joko fonetikoak osatu ditut. Ahalegindu naiz Korrika 13ren mezua islatzen; irudiak egin ditut berbekin".

Korrika 13 honek "Ez dok amairu" sortu zuten haien kemena eta gogoa gaurkotu egin nahi ditu. Jakina denez, izena Jorge Oteizak jarri zion, Azkuek Bizkaian jasotako herripuin batetik hartua, euskal kulturaren alorrean hamahiruaren adur gaiztoa hautsi eta pizkundeak aurrera joko zuela adierazteko.

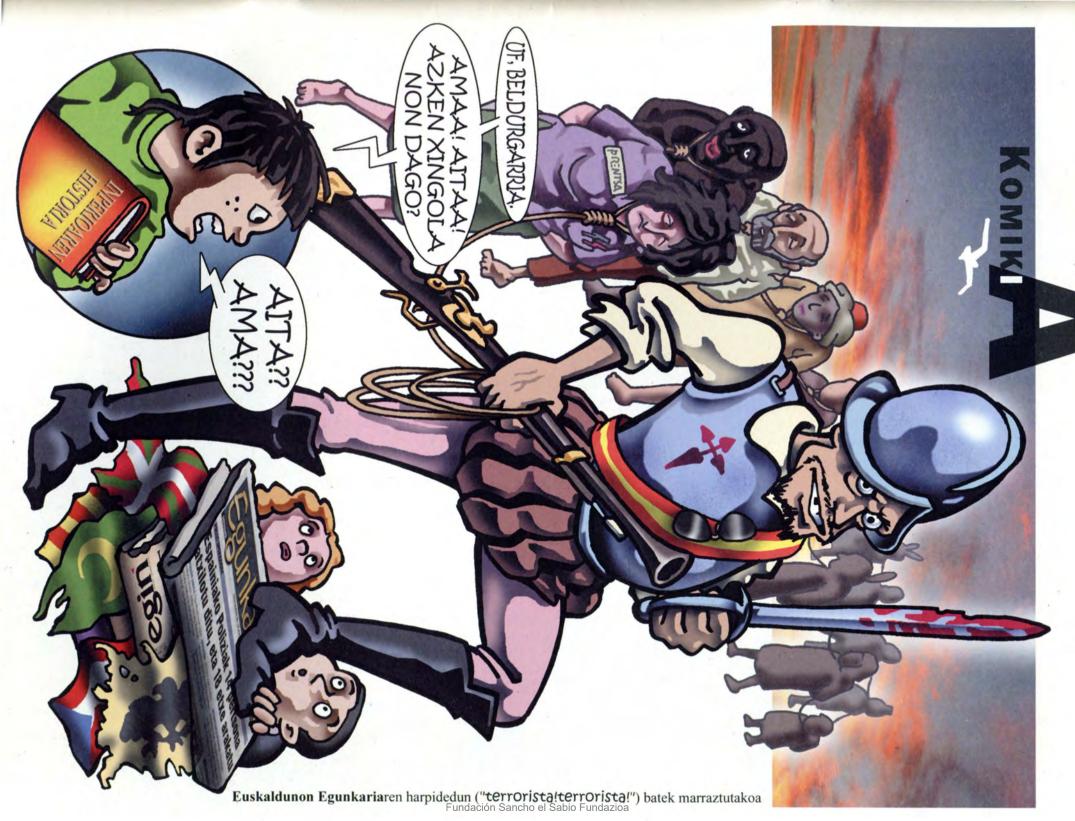
Otsaileko aleko arte txokoko zozketaren irabazlea: Haizea Rodriguez

Zorionak! Zuretzat, Sorkunen Onna CDa Erantzuna: Sorkunen disko berriaren ONNA izenburuak japonieraz 'emakume' esanahia dauka.

denbora-pasaren soluzioa (31. orr.)

OBOMO DD E D E SEGA DA SO K OL T I 0 EI S 0 A B 0 T E T A G ARRAK R O D I NI O I R R A TI 0 0 S 0

* Federico Baraibar







maiatzak 24 20,30etan.

OSKORRI kontzertua

Ikastolen Elkartea -Oion. San Bizente ikastola

Vital Kutxa Fundazioa - GEU aldizkaria - Oiongo Udala Gasteizko Udala - Ayurariga Sangao elaSahik Fundazioa